

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 131

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 19 marca 1936

Rok 31

Poznań, 18 marca.

Po odroczeniu wyborów do rady miejskiej Poznania

Dnia 26 września roku ubiegłego tymczasowy prezydent Poznania podał na posiedzeniu rady miejskiej do wiadomości, że minister spraw wewnętrznych na wniosek wojewody rozwiązał poznańską radę miejską na podstawie artykułu 69 ustawy samorządowej. Artykuł ten przewiduje zarządzenie nowych wyborów przed upływem pół roku od daty rozwiązania poprzedniej rady miejskiej z zastrzeżeniem, że Rada Ministrów może ten okres przedłużyć o dalsze sześć miesięcy.

Motywy rozwiązania rady miejskiej, zawarte w zarządzeniu ministra, oraz forma opublikowania tego zarządzenia odrazu wskazywały, że okres zawieszenia samorządu w Poznaniu trwać będzie co najmniej wspomnianych w ustawie 12 miesięcy.

Wkrótce też w kołach politycznych i samorządowych rozeszły się pogłoski, jakoby rządowe władze nadzorcze doszły do przekonania, iż ustawa z dnia 23 marca 1933 roku, znacznie ograniczająca samorząd terytorjalny, a przede wszystkim uprawnienia czynnika obywatelskiego, tj. rad miejskich, już nie odpowiada wymogom obecnej chwili. Wskutek tego rząd nosi się z zamiarem dalszego ograniczenia samorządu i ma opracować dla 6 największych miast, rządzących się własnym statutem, nową ustawą z poprawionym regulaminem wyborczym, zbliżonym do sejmowego regulaminu wyborczego, znoszącego wybory bezpośrednie.

Jakie są rzeczywiście pod tym względem plany i zamiary rządu, w tej chwili nie jeszcze powiedzieć się nie da. Rząd musi bowiem obecnie w szybkim tempie załatwić sprawę ustroju samorządowego stolicy, gdyż dekret Prezydenta R. P. z 24 września 1934 r. mówi, że ustrój tymczasowy m. Warszawy trwać będzie nie dłużej jak do 31 marca 1936 r. A koniec marca przecież już za pasem. Co będzie później — zobaczymy. W każdym razie rząd zarezerwował sobie czas i wolną rękę, gdyż w przeżywanym przez nas obecnie okresie „współpracy ze społeczeństwem” przedłużył okres zawieszenia samorządu o dalsze 6 miesięcy z tem, że wybory — jak donosi prasa poinformowana — mają się odbyć w ciągu października.

Z tego nowego zarządzenia rady ministrów wynika, że na terenie naszego samorządu miejskiego przez dalszych sześć miesięcy obywatelstwo poznańskie będzie pozbawione swej reprezentacji, a więc i kontroli w lokalnych sprawach finansowo-gospodarczych. Od chwili rozwinięcia się kryzysu, a zwłaszcza w latach ostatnich Klub Narodowy w radzie

Żmudne rokowania w Londynie

Szukanie dróg, prowadzących do zawarcia nowego układu z udziałem Niemiec — Projekt angielski napotyka na stanowczy sprzeciw Francji — Kompromisowy wniosek?

Londyn. (AT). Ag. Reutersa donosi na zasadzie oświadczenia miarodajnej osobistości brytyjskiej, że wczorajsze nocne rozmowy przedstawicieli mocarstw lokarneńskich przeszły na ogół pomyślnie.

Nie chodziło jeszcze o znalezienie trwałego rozwiązania zagadnień europejskich, a jedynie o poszukiwanie dróg, prowadzących do zawarcia nowego układu, w którym mogłyby uczestniczyć Niemcy oraz inne mocarstwa zainteresowane. Obecnie położenie jest napięte, a powinno ulec wyjaśnieniu w ciągu najbliższych 48 godzin, podczas których okaże się, czy istnieje dane osiągnięcia porozumienia.

Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ligi Narodów ma przemawiać min. Eden. Rząd brytyjski pragnie, aby Rada Ligi pozostała w Londynie aż do chwili ustalenia metody postępowania wobec wytworzonego położenia. Właściwe rokowania potrwają długo, bowiem brak jeszcze porozumienia pomiędzy mocarstwami lokarneńskimi w sprawie programu działania. Z chwilą, gdy takie porozumienie nastąpi, wspomniany program przedłoży się Radzie Ligi i Niemcom.

Na nocnym posiedzeniu mocarstw lokarneńskich omawiano m. in. niemiecki projekt 25-letniego paktu nieagresji. Wspomniana miarodajna osobistość brytyjska zapewnia, że Anglia i Francja gorąco pragną pokojowego rozwiązania i usiłują porozumieć się co do całości rokowań. Opracowywanie programu rozpocząć się ma we czwartek po posiedzeniu Rady Ligi. Delegacje francuska, angielska i belgijska przygotowały już projekty, które są badane na wspólnych naradach przedstawicieli mocarstw lokarneńskich, usiłujących ustalić wytyczne nowego uregulowania stosunków w Europie zachodniej. Przewidziane są

trzy etapy: 1) omówienie wstępne, 2) ustalenie podstawy układów z Niemcami i 3) właściwe rokowania.

Rozmowy przedstawicieli mocarstw lokarneńskich nie wykroczyły dotychczas poza pierwszy etap. Jednak, zbliżając się do podstawy rokowań, usiłują opracować wspólny projekt na podstawie trzech badanych obecnie tekstów.

W kołach angielskich podkreślają szczególną doniosłość Locarna dla Belgii, zwłaszcza, że Niemcy nie mogą żywić wobec niej urazy, którą mają do Francji z okazji paktu z Sowietami. Strona brytyjska zwraca szczególną uwagę na sprawę bezpieczeństwa W. Brytanii, Belgii i Francji.

Londyn. (PAT). Przedłożony na radzie państw lokarneńskich memoriał brytyjski stanowi w chwili obecnej główny przedmiot zainteresowania.

Rosiedzenie nocne skończyło się o godz. 1 nad ranem. Powróciwszy do hotelu Savoy, Flandin i Paul Boncour przyznali, że propozycje brytyjskie uległy w toku dyskusji pewnej poprawie.

Jak wyjaśniają z miarodajnych kół brytyjskich, najbardziej przez Francję zwalczanym projektem planu brytyjskiego było ustanowienie na 5 lat strefy

neutralnej pomiędzy Francją i Belgią z jednej strony a Niemcami z drugiej. Strefa ta nie obejmowałaby linii fortyfikacji francuskich, byłaby więc niezbyt głęboka, licząc około 30 km po każdej stronie. Zarządzana byłaby przez policję międzynarodową, na wzór Saary, pod kontrolą Ligi Narodów.

Poza tem plan brytyjski przewiduje odesłanie do trybunału haskiego sprawy stosunku paktu francusko-sowieckiego do paktu lokarneńskiego bez względu na zgodę Niemiec na orzeczenie. Natomiast częściowego wycofania wojsk niemieckich z Nadrenji memoriał nie przewiduje.

Dzisiaj w nocy poruczono van Zeelandowi opracowanie kompromisu pomiędzy planem francuskim a propozycjami brytyjskimi. Van Zeeland przedstawi swe wnioski na posiedzeniu konferencji lokarneńskiej. O ile dojdzie do porozumienia, uzgodniony kompromis przekazany będzie Radzie Ligi jako zalecenie państw lokarneńskich, w myśl art. 4 paktu reńskiego.

Jak słychać, van Zeeland nie zamierza utrzymać proponowanej przez W. Brytanję strefy neutralnej, który to projekt wywołuje w kołach francuskich zdecydowany sprzeciw.

Kampania przedwyborcza we Francji

Paryż. (PAT). Ukazanie się w „Dzienniku Oficjalnym” dekretu, ustalającego termin wyborów do izby deputowanych na 26 kwietnia i 3 maja, zapoczątkuje kampanję przedwyborczą w kraju. Pogłoski, jakie ostatnio krążyły o odroczeniu wyborów ze względu na położenie międzynarodowe, zostały temsamem przez rząd obalone.

Charakterystyczne jest, że już dziś

w łonie Frontu Ludowego między radykałami z jednej strony, a socjalistami z drugiej, zaznaczyły się poważne rozbieżności, o ile chodzi o przyszłą taktykę. Radykali odrzucili żądanie socjalistów, by przystąpili do akcji wyborczej na płaszczyźnie wspólnego minimalnego programu Frontu Ludowego. Socjaliści w odpowiedzi postanowili udzielić swego poparcia w powtórnym głosowaniu tylko tym kandydatom radykalnym, którzy przyłączą się do minimalnego programu Frontu Ludowego.

Tego rodzaju stanowiska uniemożliwiają wspólne kandydatury Frontu Ludowego w pierwszym głosowaniu, natomiast porozumienia wyborcze w drugim kole zdane są na łaskę poszczególnych układów lokalnych.

Kto wygrał 100 tys. zł?

Warszawa. (Tel. wł.). W ciągnięciu Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:
100 000 zł — 85 215, 112 077.
5 000 zł — 119 136, 186 743.
2 000 zł — 20 788, 40 856.
1 000 zł — 19 982, 21 870, 73 020, 116 461, 122 388, 172 743, 189 241. (w)

Grypa szaleje w Helsinkach

Berlin (Tel. wł.). W stolicy Finlandji Helsinkach wybuchła nagle epidemia grypy wskutek czego prawie połowa ludności leży chora. Wszystkie szpitale są dosłownie przepełnione i władze chcą zmobilizować do opieki nad chorymi specjalny kobiecy korpus ochronny.

Ruch handlowy jest poważnie utrudniony. Tramwaje kursują bez przyczepek, ponieważ kilkuset pracowników z powodu choroby nie może pełnić służby.

Na szczęście szalejąca grypa ma przebieg łagodny.

miejskiej, który był przedewszystkiem odzwierciedleniem poglądów i dążeń rdzennej ludności naszego miasta, stanął na gruncie nie tylko jaknajbardziej oszczędnej gospodarki, ale też oparł się w sposób kategoryczny wszelkim próbom podwyższenia podatków i świadczeń miejskich, a niektóre z nich nawet w miarę możliwości zmniejszył. Obecnie, po rozwiązaniu rady miejskiej, skoro zabrakło na ratuszu radzieckiego Klubu Narodowego, wraz z innymi zmieniły się i te stosunki. Zarząd miejski, nie bacząc na wyczerpanie finansowe ludności, nie bacząc nawet na oświadczenia przedstawicieli rządu, zobowiązujące się do nienaradzania życia gospodarczego na niespodzianki w postaci nowych obciążeń, — w ten sposób przeprowadził tegoroczną kalkulację opłat np. kanalizacyjnych oraz za światło, że w rezultacie opłaty te przyniosą nie zapowiadaną zniżkę, lecz nowy ciężar, obarczający ludność miasta prawie miljonową kwotą.

Z innych miast nie lepsze dochodzą wiadomości. W Warszawie np. grono poważnych obywateli, rozpatruje przy udziale kół prawni-

czych projekt pociągnięcia obecnego komisarycznego zarządu miasta przed Najwyższy Trybunał za rozrzućną gospodarkę przede wszystkim w dziale emerytalnym.

Już te dwa przykłady powinny przekonać wreszcie czynniki rządowe, że zawieszanie samorządu, odsuwanie od wpływu na niego czynnika obywatelskiego i zastępowanie go obcą duchowi naszemu instytucją komisarzy rządowych nie tylko zawiodło, ale wprost zbankrutowało. W interesie zarówno społeczeństwa, jak i państwa leży zarzucenie dalszych eksperymentów.

Zrozumiał to już nawet powolny dotychczas wszelkim zamierzeniom rządowym Kraków i ostatnio wypowiedział przez usta swych radnych, że z całą powagą i stanowczością protestuje przeciwko zamierzonemu dalszemu ograniczeniu samorządu miejskiego.

My protestowaliśmy przeciwko temu oddawna i uważamy, że obecne przedłużenie zawieszenia samorządu poznańskiego o dalsze sześć miesięcy przyniesie miastu i społeczeństwu duże szkody, które nie tak łatwo będzie potem odrabiać.

Katastrofalna powódź w Ameryce

Gwałtowny przybór rzek — Całe miasto zalane — Liczne wsie i osiedla pod wodą — Miljonowe straty

London (Tel. wł.) Według doniesień z Ameryki w stanach Pensylwanja, (na pñ. wsch. St. Zjedn. nad Atlantykiem, drugi co do gęstości zaludnienia, najliczniej zamieszkały przez Polaków — red.) Maryland i w północno zachodniej części stanu Nowy Jork, silne burze śnieżne oraz nieoczekiwana odwilż, spowodowały wielką powódź.

Miasto Johnstown w Pensylwanji liczące 75,000 mieszkańców, które leży przy ujściu rzeki Conemaugh do Stony Creek jest zalane. W ciągu kilku minut na ulicach woda doszła do wysokości 2½ metra tak, że ludność musiała uciekać na wyższe piętra.

W dzielnicy handlowej woda wdarła się tak szybko, że personel nie zdążył opuścić domów towarowych i musiał tam nocować.

Straty materialne są bardzo znaczne. Dotychczas stwierdzono 10 ofiar śmiertelnych.

Nowy Jork. (PAT.) Przybór wód w rzekach trwa. Całe wsie zostały uniesione przez wzburzone wody. Liczba ofiar wzrasta z każdą chwilą.

W stanie Maine straty są obliczane na zgorą 10 milionów dolarów.

W mieście Wheeling (zachodnia Wirginja) woda wtargnęła do miejscowej kopalni oraz hut żelaznych, zmuszając kilka tysięcy górników i zgorą 10 tysięcy innych robotników do porzucenia pracy.

Ludność Cumberlandu musiała opuścić miasto, gdyż poziom wody na

ulicach osiągnął 4 mtr. Niezwykle silny prąd utrudniał akcję ratunkową.

W okolicach Asheville w północnej Karolinie nawalna śnieżna spowodowała całkowitą przerwę w komunikacji. Kilka miejscowości jest całkowicie odcięte od świata. Setki ucz-

niów musiały spędzić ubiegłą noc w budynkach szkolnych.

W stanach New Hampshire, Vermont, Nowy Jork i Maryland szkody wyrządzone przez powódź są bardzo znaczne. Wody zniszczyły szereg domów i zniszczyły kilkanaście mostów.

Sprawa uboju rytualnego

Warszawa. (Tel. wł.) Prasa żydowska nie jest zadowolona z przebiegu walki o ubój rytualny.

Uważa, że projekt ustawy po poprawkach min. Poniatowskiego stanowi próbę przesunięcia zagadnienia z płaszczyzny humanitaryzmu na grunt gospodarczo-koncesyjny. Wprawdzie ujawniły się również momenty natury rytualno-wyznaniowej, odnoszą się jednak nie tylko do Żydów, ale również do Muzułmanów i Ukraińców.

Natomiast widać również dążenia

do zredukowania żydowskiego handlu, mianowicie do koncesjonowanych jatek mięsnych, które będą rozporządzały określonym kontyngentem mięsa specjalnie „znakowanego”. Ten kompromisowy projekt — jak twierdzi cytowana prasa — powoduje ruinę dziesiątków tysięcy rodzin żydowskich. (w)

Warszawa. (Tel. wł.) Na posiedzeniu komisji administracyjnej przystąpiono do dyskusji nad poprawkami rządu.

Oświadczenie płk. de la Rocque

Paryż. (PAT.) Przywódca „Croix de Feu”, płk. de la Rocque, złożył oświadczenie w prasie, w którym podkreślił stały rozwój organizacji, a następnie wypowiedział się na temat bieżących zagadnień międzynarodowych. Wystąpił on przeciw tym politykom, którzy „dziś wymachują mieczem, z którym nie umieją się obchodzić i którzy swoją słabością ośmielili Niemcy”.

Wypowiadając się przeciw antysemityzmowi, płk. de la Rocque wystąpił jednakże przeciwko „machinacjom poszczególnych Żydów, którzy, pchając kraj do wojny, mogą ściągnąć na swych współwyznawców ciężar nienawiści”.

Płk. de la Rocque podkreślił, że należy się mieć na baczności przed agitacją zwolenników wojny z Niemcami,

którzy używają argumentów, że „o ile się nie uprzedzi Niemców, to Niemcy napadną na Rosję, a potem zwrócą się przeciwko Francji. Rosja — oświadcza mówca — jest zawsze niebezpieczna dla swych najęźdźców, a zwodnicza dla swych sprzymierzeńców. Rząd francuski powinien pamiętać, iż rząd moskiewski a Komintern — to jedno”.

Ponieważ w stosunku do Niemiec nie zostały zastosowane sankcje, płk. de la Rocque domaga się natychmiastowego zawieszenia sankcyj wobec Włoch i powrotu do frontu państw ze Stresy. Należy odbudować stan zaufania między wszystkimi państwami, które głoszą wierność swoim zobowiązaniom, a w szczególności między Francją, Polską i Małą Ententą.

Na frontach bojowych Abisynji

Warszawa. (PAT.) Na podstawie wiadomości z różnych źródeł PAT. ogłasza następujący komunikat z frontu w Abisynji:

Zarówno na froncie północnym, jak i południowym panuje duże ożywienie. Według wiadomości ze źródeł angielskich w pobliżu Amba-Aladzi odbywa się wielka bitwa, którą osobiście dowodzi Haile-Selassie.

Na froncie południowym lotnictwo włoskie jest czynne bez przerwy, co w kołach abisynskich tłumaczą jako zapowiedź nowej ofensywy gen. Grazianiego.

Kworam było ponownie bombardowane przez trzy samoloty, które m. in. zniszczyły, jak donosi Reuter, aparat Fokkera подарowany przez cesarza

abisynskiemu Czerwonemu Krzyżowi.

Na froncie południowym na odcinku Negelli taktyka włoska ma na celu uniemożliwienie ześrodkowania większych sił abisynskich. Codziennie w różnych kierunkach wyruszają lotne kolumny a jednocześnie nowa baza lotnicza w Negelli nie próżnuje ani na chwilę.

Rzym. (PAT.) Agencja Stefani donosi z Dżibuti, że — według wiadomości nadeszłych z Adis Abeby — w prowincji Godzam wybuchło nowe powstanie przeciwko rządowi centralnemu. Jak donoszono, bunt w prowincji Godzam był stłumiony przez interwencję wojsk cesarskich, lecz, jak się okazało, spokój został przywrócony jedynie powierzchownie.

Skazanie komunistów

Bydgoszcz. (Tel. wł.) Przed wydziałem karnym sądu okręgowego toczył się proces przeciwko 11 działaczom i działaczkom komunistycznym, oskarżonym o propagandę wywrotową.

Na wniosek prokuratora jawność rozprawy została wykluczona. Proces w ciągu ub tygodnia uległ odroczeniu, ponieważ część oskarżonych zeznała, że za zarzucone im na terenie Bydgoszczy czyny zostali skazani na procesie w Katowicach. Wobec tego sąd bydgoski dopiero po otrzymaniu protokółów z przebiegu tamtej rozprawy wznowił proces w ub. poniedziałek.

Na podstawie przebiegu rozprawy sąd wydał wyrok, mocą którego Józef Powalisz, Zofja z Sierajów Jacakowa i Laja Krysówna skazani zostali na 6 lat więzienia, przyczem na skutek amnestji karę obniżono o 1/3. Wymienieni oskarżeni pozbawieni zostali praw obywatelskich na przeciąg 10 lat. Dwaj oskarżeni Bolesław Branicki z Bydgoszczy i Kazimierz Latański skazani zostali na karę 4 lat więzienia, również z zastosowaniem amnestji. Reszta oskarżonych została uniewinniona, przyczem sprawa Chaima Hersza Einsbrucha została umorzona, ponieważ okazało się, że został on już ukarany przez sąd w Cieszynie.

Powrót p. Prezydenta

Warszawa. (PAT.) Powrócił z Wisły Pan Prezydent.

Zwolnienia

Warszawa. (Tel. wł.) Reszta oskarżonych o udział w głośnych zajściach w sierpniu ub. r. w Sokołach, w pow. wysoko-mazowieckim, została wczoraj zwolniona z więzienia, a postępowanie sądowe umorzono na podstawie amnestji. Wszyscy oskarżeni przebywali w więzieniu od czasu zajść. (w)

Oświadczenie Hiroty

Tokjo (PAT) Ag. Domei donosi: Premier Hirota ogłosił oświadczenie programowe, uchwalone przez gabinet i przyjęte przez cesarza.

Hirota podkreśla, że wobec okresu dużych trudności zdecydowany jest pójść drogą reform dla odnowienia wszystkich gałęzi administracji państwowej, wychodząc z założeń, zmieniających do urzeczywistnienia jedności narodu. Za pierwszy obowiązek rządu uważa niezmienną politykę narodowej państwa.

„Polityka rządu japońskiego — głosi oświadczenie — dążyć będzie do utrzymania serdecznych stosunków z

wszystkimi państwami na podstawie zaufania i sprawiedliwości. Celem jej jest powszechna pomyślność.

„W stosunku do Dalekiego Wschodu, a osobliwie Mandżu-Kuo, misja Japonji polega na utrwaleniu sił w Azji wschodniej na podstawie nierozzerwalnych węzłów, łączących te dwa państwa. Dążenie do powszechnego pokoju i dobrych stosunków z Nankinem — oto cele japońskiej polityki zagranicznej.

Dalej Hirota zapowiada prace nad rozwojem sił gospodarczych kraju, zmianę systemu podatkowego i finansowego, akcję na rzecz utrwalenia życia wszystkich warstw ludności, reformy administracji i wzmocnienia karności. W zakończeniu rząd oświadcza, iż jest zdecydowany urzeczywistnić do końca swój program.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.24 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.27 — 5.27½ zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 3. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożyczek konwers. 59,50—59,75.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% złotowe listy zast. serja L. po 40,—, natomiast płacono za 4% listy zast. konwert. 38,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 94,— przy małej podaży.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożyczek konwers. 59,50—59,75 P.
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn.
Ziem. Kred. 40,— +
4% listy zast. konwert. ostepml. P. Z. K. 38,— P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 94,— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 18. 3. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg:
STANDARTY: 1) żyto 700 g/l, 2) pszenica 753 g/l, 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:	
Żyto (Usposobienie stałe)	13.15—13.40
Pszenica (Usposobienie stałe)	19.50—19.75
Jęczmień browarowy	15.50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l	15.00—15.25
Jęczmień 670—680 g/l	14.75—15.00
Usposobienie spokojne.	
Owies 450—470 g/l	14.75—15.00
Owies standardowy	14.25—14.50
Usposobienie stałe.	
Mak	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	19.75—20.00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	19.25—19.50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	18.25—18.75
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15.25—16.25
żytnia posł. pon. 65% wł. w.	13.75—14.75
Usposobienie stałe.	
pszenica gat. I wyc. 0-20% wł. w.	31.75—33.50
pszenica gat. IA 0-45% wł. w.	31.00—31.50
pszenica gat. IB 0-55% wł. w.	30.00—30.50
pszenica gat. IC 60-65% wł. w.	29.50—30.00
pszenica gat. ID 65-70% wł. w.	28.50—29.00
pszenica gat. IIA 20-55% wł. w.	27.75—28.25
pszenica gat. IIB 20-65% wł. w.	27.25—27.75
pszenica gat. IID 45-65% wł. w.	24.75—25.25
pszenica gat. IIF 55-65% wł. w.	22.75—23.25
pszenica gat. IIG 60-65% wł. w.	21.25—21.75
pszenica gat. IIIA 60-70% wł. w.	19.25—19.75
pszenica gat. IIIB 70-75% wł. w.	17.25—17.75
Usposobienie stałe.	
Otreby żytnie stand.	10.50—11.00
Otreby pszenne grube stand.	12.00—12.50
Otreby pszenne średnie stand.	10.75—11.50
Otreby jęczmienne	10.25—11.50
Rzepak zimowy	38.00—39.00
Siemianki	38.00—40.00
Gorczyca	32.00—34.00
Wyka latowa	23.00—25.00
Peluszka	24.00—26.00
Groch Viktorja	24.00—28.00
Groch Folgera	22.00—24.00
Łubin niebieski	10.00—10.50
Łubin żółty	12.00—12.50
Seradela	22.00—24.00
Mak niebieski	60.00—62.00
Koniczyna czerwona surowa.	120.00—130.00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta	135.00—145.00
Koniczyna biała	75.00—100.00
Koniczyna szwedzka	165.00—190.00
Koniczyna żółta odluszczone.	65.00—75.00
Przełot	75.00—90.00
Makuch lniany w taflach.	1.25—17.50
Makuch rzepakowy w taflach	14.50—14.75
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43%	17.75—18.25
Srut Soja	21.00—22.00
Słoma pszenna luzem	2.20—2.45
pszeniana prasowana	2.70—2.95
żytnia luzem	2.50—2.75
żytnia prasowana	3.25—3.50
owsiana luzem	2.75—3.00
owsiana prasowana	3.25—3.50
jęczmienna luzem	2.20—2.45
jęczmienna prasowana	2.70—2.95
Siano zwykle luzem	6.25—6.25
zwycię prasowane	6.75—6.75
nadnoteckie luzem	6.50—7.00
nadnoteckie prasowane	7.50—8.00

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 2323,5 tonn, w tem żyta 805 tonn, pszenicy 556 tonn, jęczmienia 186 tonn, owsa 140 tonn.

U w a g a! Owies, nadający się do siewu, ponad notowanie.

W obronie przed Żydami

Gdynia. (Tel. wł.) Sprawa spółki, jaką zamierza utworzyć miasto Gdynia ze związku bekoniarzy dla budowy i wykorzystywania rzeźni, oraz targowiska, spotyka się w dalszym ciągu ze stanowczym sprzeciwem ze strony rzeźników i wędliniarzy. Poza argumentami gospodarczymi, przeciw bekoniarzom podnosi się też to, że reprezentują oni kapitał obcy, żydowski i niemiecki.

Jak nas informują, aby nie dopuścić do zawarcia spółki miasta z Żydami i Niemcami, rzeźnicy gotowi są miastu Gdyni dać nawet tytułem darowizny 300 tys. zł. Odpowiednią propozycję przedstawił komisarzowi rządu, p. Sokołowi, który jednak zażądał ściślego określenia nowego projektu w kilkudniowym czasie.

Należy przypuszczać, że komisarz rządu m. Gdyni, mając widoki na otrzymanie darowizny, w ostatniej jeszcze chwili wstrzyma się z podpisaniem niekorzystnej dla miasta umowy z bekoniarzami. W każdym razie oczekuje się, że propozycje rzeźników i wędliniarzy, którzy w tej sprawie stanowią jednolity front, zostaną wzięte pod rozwagę. Dziwi się należy, że w tej sprawie komisarz uprzednio już nie zaciągnął opinii zainteresowanych kół fachowych przed wejściem w porozumienie z żydowskimi bekoniarzami. (p)

Wiadomości

Donoszą z Kowna, że w różnych punktach Litwy doszło do zamachów na sołtysów. Ostatnio w gminie Kalwarja nieznanymi sprawcy ranili przez okno kilku strażami jednego z miejscowych sołtysów. Tej samej nocy dokonano zamachu na sołtysa sąsiedniej wsi, przyczem podpalono 4 budynki w jego zagrodzie.

W Londynie w obecności posłów Danji, Szwecji, Norwegji i Finlandji otwarto powietrzną komunikację pocztową między Anglią i Skandynawją. Po raz pierwszy w komunikacji powietrznej zastosowano zwykłą taryfę.

Nadeszły do Nowego Jorku wiadomości, że Kuba obłożyła towary przywożone z Polski stawkami, które w praktyce są natury ochronnej. Zarządzenie pozostawać ma w związku z ujemnie kształtującym się dla Kuby bilansem handlowym z Polską.

Doktor Condon, jeden z głównych świadków dowodowych w procesie Lindbergha, przybył z Panamy do Nowego Jorku. Odmawia on wyjaśnień. obrońca Hauptmanna Lloyd Fisher chce zająć przesłuchania Condona aby uzyskać materiał dla rewizji procesu.

Pierwszy rok nowej armji

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Berlin, 17 marca

W nowych garnizonach Reichswehry odczuwa się dotkliwy brak krawców wojskowych. Niedomagania te spowodowały władze wojskowe wspólnie z organizacjami krawieckimi Rzeszy do urządzenia kursów zawodowych dla zaradzenia brakowi. W Berlinie otwiera się akademię instruktorską, która zasilać będzie większe miasta garnizonowe.

Ów brak krawców — epizod o drugorzędnej zresztą znaczeniu — nabiera cech symbolu. Zarówno w zawodzie igły, jak też w wielu innych gałęziach wytwórczości ekwipunku i przysposobienia wojskowego cierpią Niemcy wskutek kilkunastoletniej przerwy w normalnym rozwoju armji. Mimo wysiłków kierownictwa Reichswehry po roku 1919, by z armji 100-tysięcznej uczynić jednostkę pod każdym względem wzorową, nie dało się całkowicie uniknąć pewnych niedomagań, zwłaszcza w dziedzinie organizacji armji i wyposażenia technicznego.

Czem innym jest organizacja armji „zawodowej“, a czego innego wymaga nowoczesna armja narodowa. Nie bez racji używa się też w piśmiennictwie niemieckim od zeszłego roku słowa „Neuaufbau“ (nowa budowa), zamiast „odrodzenia“ lub „odbudowy“ armji.

Choć symboliczną datą „nowej budowy“ armji niemieckiej jest dzień 16 marca 1935 — data wprowadzenia obowiązkowej służby wojskowej —, to jednak właściwy początek reorganizacji militarnej Rzeszy tkwi o dwa lata wstecz. Jak na wielu innych polach pracy, tak też i w dziedzinie wojskowej wniósł narodowy socjalizm świeży powiew, gdy w styczniu r. 1933 doszedł od władzy. Lata 1933 i 34 są zatem właściwym okresem przygotowawczym do ostatecznego zrzucenia klauzul traktatowych. Zarówno w dziedzinie organizacyjnej (zwiększenie korpusu oficerskiego, nowe kontrakty zaciągowe dla żołnierzy itd.), jak i w zakresie technicznym (próby z nowoczesną bronią, wprowadzenie lotnictwa) dokonują się wraz z nowym reżimem poważne zmiany. W r. 1935 Niemcy posiadają już czołgi i samoloty bombowe. Ustawa z 16 marca zamyka właściwy okres przygotowawczy, po którym Rzesza ukazuje się światu z „odchyloną przyłbicą“.

O ile troską dyplomacji niemieckiej było bronić uchwały z 16 marca przed forum międzynarodowym, o tyle przed sztabem generalnym zaczęły się piętrzyć trudności techniczno-wojskowe, które zaprzatają umysły specjalistów i jeszcze po dziś dzień nie są w zupełności rozwiązane.

W ostatnim numerze miesięcznika „Nationalsozialistische Monatshefte“ zajmuje się major Hesse z ministerstwa wojny problemami „nowej budowy“ armji Rzeszy, wskazując na liczne przeszkody, jakie pokonać musi organizacja sił zbrojnych Niemiec w obecnej chwili, by odrobić powersalską przerwę. Zdaniem tego eksperta najważniejszym zagadnieniem jest przeobrażenie dawnej armji zawodowej na tego rodzaju armję narodową, aby sprostała ona zadaniom przyszłej wojny totalnej, która obejmie zarówno cywilnych obywateli państwa, jak i w ścisłym tego słowa znaczeniu wojskowych.

Pierwszym krokiem było upowszechnienie służby wojskowej. Mjr. Hesse oblicza, że przez brak regularnej armji po wojnie strata Niemiec w wyszkolonym materiale ludzkim wynosi ok. 5 milionów, czemu przeciwstawić można niewiele ponad 100 tysięcy wyszkolonych podoficerów i żołnierzy po 12 latach służby w armji zawodowej.

Drugim warunkiem wojny totalnej jest przygotowanie wszechstronnej mobilizacji na wypadek wojny. Pod tem określeniem rozumieć należy w nowoczesnym pojęciu także mobilizację gospodarczą. Ekspert niemieckiego ministerstwa wojny twierdzi, że i w tym zakresie sytuacja Rzeszy pozostawia niejedno do naprawienia. Zarówno władze, jak i organizacje gospodarcze, winny współpracować, aby zwłaszcza w dobie utrudnionego importu surowców, jak obecnie, nie być w razie wojny zaskoczonym. Wszystkiego tego nie zdążono jeszcze odrobić w rocznym okresie od marca roku ubiegłego. Sztab generalny wspólnie z resortami gospodarczymi opracowują projekt jednolitego systemu mobilizacji sił narodu, do czego weszłyby prócz armji różne gałęzie przemysłu, rolni-

two, koleje i drogownictwo samochodowe.

Ta niegotowość armji niemieckiej do ewentualnego wystąpienia nazeewnątrz już teraz znalazła świeże odbicie na terenie politycznym. Gdy na kilka dni przed memorandum Hitlera o strefie nadreńskiej i Lokarno gabinet Rzeszy stawał wobec tych doniosłych decyzji, okazało się, że istnieją w łonie rządu rozbieżne w tej sprawie

Zgon „wielkiego Kreteńczyka“

Paryż. (Tel. wł.). Venizelos zmarł dziś rano.

Od kilku dni wiadomem było, że Eleuterios Venizelos jest obłożnie chory w swej paryskiej rezydencji, na rue Beaujon.

Otoczenie wyraziło uzasadnione obawy, że wielki, grecki mąż stanu, nie zmoże tym razem słabości organizmu; że nie wróci więcej do Grecji, że nie pogawędzi już ani razu z Koneańskimi mieszczuchami na umiłowanej ojczystej Krecie, która używała mu światowej sławy pod nazwą „Wielkiego Kreteńczyka“.

Przed rokiem na rozkaz Venizelosa stronnicy jego z partji liberalnej rozpalili rokosz w Grecji przeciwko zwolennikom monarchji, którzy w oparciu o część armji z gen. Kondylisem na czele, przygotowywali się do obalenia republiki. Venizelos przegrał. Musiał uciekać z ojczyzny, nie poraz pierwszy w swej karierze politycznej. Tyle razy potem wracał jednak jako zwycięzca.

W Grecji pozostał jego zaciekły przeciwnik, gen. Kondylis. Na tron wstąpił przy wybitnym, poparciu Anglii Król Jerzy II. Monarcha — ubrew woli Kondylisa wywalczył dla swego dawnego przeciwnika — amnestję i prawo powrotu do ojczyzny.

Venizelosowi ubywa też nagle przeciwnik w osobie gen. Kondylisa. Ale równocześnie staremu Kreteńczykowi, obarczonemu 72

Biskup austriacki o sprawie żydowskiej

„Warsz. Dziennik Nar.“ przypomina następujące uwagi o sprawie żydowskiej, zawarte w liście pasterskim biskupa austriackiego, stojącego na czele austriackiej diecezji Linczu:

„Czemś innym od żydowskiej narodowości i żydowskiej religji jest światowy duch żydowskiej międzynarodówki... Przemysł i handel, adwokatura i medycyna, przemiany społeczne i polityczne — są przeniknięte i rozsądane fermentem materialistycznych i liberalnych zasad, szczepionych przez Żydów.

„Prasa i reklama, teatr i kino w przeważnej części są zakażone swawolną i cyniczną tendencją, która do głębi zatrąwa chrześcijańską duszę narodu i która też przeważnie sączy się i rozlewa z rąk żydowskich.

„Zwyrodniałe żydostwo w związku ze światowym wolnomularstwem (masonerją), jest także głównym czynnikiem mamonistycznego kapitalizmu, a zarazem plennym rozsądkiem idei

poglądy. Za głównego przeciwnika zbyt ostrego wystąpienia uchodził dr. Schacht, który obawiał się ujemnych skutków takiej akcji w dziedzinie gospodarczej.

Utrzymuje się w Berlinie pogłoska, że stanowisko Schachta poparte zostało również przez min. wojny Blomberga, uzasadniane tem, jakoby stan armji niemieckiej nie pozwalał w obecnej chwili na ryzyko zawikłań międzynarodowych.

Duch systematyczności, z jakiego armja niemiecka z tradycji słynie, każe przypuszczać, że reorganizacja armji, acz prowadzona może powoli, prowadzona jest tem gruntownie.

B. L.

latami, nie staje już sił na powrót do umiłowanej — na swój sposób oczywiście — Grecji.

Z powierzchni życia politycznego Grecji oraz wschodniego śródziemnomorza schodzi ciekawa postać. Liberal starej daty, bliski związkami dyskretnej natury z międzynarodową masonską, która człowiekiem tym posługiwała się niejednokrotnie, gdy chodziło o wielką grę polityczną — ale równocześnie gorący patriota, który swej greckiej rosnącej ojczyźnie oddał wielkie, historyczne usługi.

*

Eleuterios VENIZOS urodził się 23 sierpnia 1864 r. w Kanei na Krecie. Otrzymał staranne wykształcenie, obierał zawód adwokata.

Pełna temperamentu natura pcha go szybko na tory polityczne. Wysuwa się nasamprzód w ojczystej Krecie, gdzie po wyzwoleniu Krety z pod panowania obcego (w r. 1898) zostaje ministrem sprawiedliwości.

Na tem stanowisku działa przez trzy lata. Po abdykacji ks. Jerzego w r. 1906 staje na czele kreteńskiego komitetu wykonawczego, skąd w r. 1910 zostaje powołany do Aten. Uczestniczy w pracach nad zmianą greckiej konstytucji, ukończonych w roku 1911.

Do władzy dochodzi w marcu 1912 r., stając na czele rządu. Wielkie imię zjednywa sobie skierowaniem polityki greckiej ku związkowi bałkańskiemu, walczącemu z Turcją. Wojny tureckie wychodzą Grecji na dobro, gdyż w krótkim czasie rozszerza swoje granice.

Orientacja Venizelosa jest w tym czasie pro-francuska i pro-angielska. Wybuch wojny światowej zastał Venizelosa w Monachjum, skąd natychmiast wraca do Grecji. Król Konstantyn, przyjaciel Niemiec, usiłuje przeciwdziałać przystąpieniu Grecji do koalicji antyniemieckiej. W czerwcu 1917 r. Venizelos zmusza króla do opuszczenia Grecji, sam obejmuje rząd, wypowiadając wojnę państwowemu centralnym. Grecja znajduje się w roku 1919 wśród państw dyktujących traktat wersalski.

Już jednak w 1920 r. musiał Venizelos mimo wielkich zasług uciekać z kraju. Dwóch oficerów greckich usiłowało dokonać na niego zamachu w Paryżu.

Kłeska Greków w wojnie z Turkami zmusiła króla Konstantego do ponownej ucieczki z kraju i rządu objął na krótko Venizelos. Później rząd powierzał mu ważne misje w Lozannie, Genewie i Londynie.

Duże zwycięstwo odniósł Venizelos w wyborach w roku 1928. Szalejący kryzys przyczynił się do porażki w następnych wyborach w roku 1933. W tym czasie dokonano zamachu i tylko cudem uszedł V. śmierci.

W marcu 1935 roku Venizelos stał na czele rewolucji, która została stłumiona i musiał uchodzić do Paryża. Dzięki amnestji króla Jerzego dobrze zdyscyplinowana partja liberalna odżyła, i w najbliższych miesiącach miał Venizelos wrócić do Grecji.

socjalistycznych oraz czołowym apostołem bolszewizmu.

„Ten zgubny wpływ żydostwa zwałcząć i przelamywać jest nietylko rzeczą wskazaną, ale wprost obowiązkiem sumienia każdego wierzącego chrześcijanina...“

„W dawnych czasach wyznaczało się ludności żydowskiej osobne dzielnice, t. zw. ghetto, by się odgrodzić od żydowskiego ducha i wpływów żydowskich; czasy dzisiejsze... domagają się wału w prawodawstwie i administracji przeciw temu potopowi błota i brudu, który grozi światu ze strony żydostwa.“

Aresztowania w Krzywińskim

Krzywiń. W sobotę aresztowano członków Str. Nar. pp. Szymaniaka i Nowaka z Krzywinia oraz pp. Włodarczaka i Kubackiego z Nowego Dworu.

Aresztowanych odwieziono do aresztu policyjnego w Kościanie. Kilka innych osób z Nowego Dworu przesłuchano w tymże dniu; po przesłuchach zwolniono je. (kp.)

Z życia

(—) Przedstawiono nam onegdaj dwa ciekawe fakty z zakresu kredytu wekslowego.

Jeden z dziennikarzy, napół bezrobotny, wniósł do miejscowej K. K. O. prośbę o pożyczkę wekslową. Jako żyrantów podał dwu: ziemianina i dzierżawcę. Pożyczki mu odmówiono, podając jako przyczynę przedstawienie nieodpowiednich żyrantów. Dziennikarz wniósł podanie drugie, zmieniając żyrantów — rolników na aplikanta adwokackiego (miesięczne pobory 100 zł) i dziennikarza. Podpisy uznano za wystarczające i pożyczkę przyznano.

Nie jest to wypadek odosobniony. Niedawno założony został w jednym z większych miast nowy dziennik „sanacyjny“. Pieniądze zebrano w ten sposób, że jeden z dyrektorów cukrowni wpłacił swój udział gotówką, a trzech ziemian (w tem jeden książe) wystawili weksle. Weksle te przesłano dostawcom papieru. Nie przyjęto ich jednak. Wydawnictwo usiłowało napróżno zeskontować owe weksle ziemiańskie w kasach i bankach miejscowych oraz stołecznych. Weksel z podpisem rolnika wart mniej, niż arkusz czystego papieru.

Ze taką, a nie inną, jest obecnie wartość handlowa weksli rolników, to nam potwierdzi każdy kupiec, przemysłowiec i bankier. Rolnik stracił kredyt całkowicie na rynku wolnym. Pozostało mu moratorium oraz kredyt rejestrowy i zastawniczy, a zatem kredyt bardzo ograniczony, kłopotliwy i drogi.

Przyczynę tego stanu znaleźć łatwo: to ciągle poprawki w ustawach oddłużeniowych. Ustawy zapewniają rolnikom moratorium i rozłożenie na raty tylko dla długów dawniejszych z przed r. 1932. Ale nikt nie wierzy zapewnieniom, że nie przyjdą dekrety nowe. Ci, którzy uwierzyli zapewnieniom min. Zawadzkiego, iż możliwe jest oddłużenie jednorazowe, popieklili się. Dekretów oddłużeniowych mamy po parę i po kilka co roku. Pierwsze dekrety ograniczały się tylko do długów rolników. Następne rozszerzyły oddłużenie na długi samorządowe i spółdzielni. Zapowiedziane zostało oddłużenie urzędników. Kto w tych warunkach odważy się oddać swoje oszczędności na pożyczki?

Oddłużenie było zapewne koniecznością. Ale należało to zrobić odrazu dla wszystkich i tylko raz. Oddłużanie na raty zabija wszelki kredyt, pogłębia kryzys, hamuje rozwój gospodarczy i życie. Trzeba z tem oddłużaniem na raty skończyć.

Echo wywiadu z rektorem Rungem

„Nowy Kurjer“ oświadcza, że odnośnie uwagi (dodajmy: niemądre) o odpowiedzialności sfer „Kurjera Poznańskiego“ za „wybryki młodzieżowe“ były autorstwa redakcji „Nowego Kurjera“, a nie rektora Rungego.

Referując o tem, stwierdzamy jednak dwie rzeczy:

1) Całość wywodów na łamach „Nowego Kurjera“ była podana pod wielkim trzylamowym nagłówkiem: „Kto ponosi odpowiedzialność za wybryki młodzieży akademickiej? — J. M. Rektor Runge o sytuacji na uniwersytecie.“

2) Wyraźnie jako tok myśli rektora Rungego podano w „Nowym Kurjerze“ najbardziej znamienne zdanie: „Kwestja żydowska w Poznaniu jest również nieaktualna, gdyż na U. P. studjuje za ledwie około 100 Żydów.“

To wystarczy. Szczegóły dalszych ustępów takiego czy innego autorstwa są mniejszego znaczenia, jak np. owo niezwykle twierdzenie o wyborach ostatnich do „Bratniej Pomocy“: „Na 5000 studentów „Młodzież Wszechpolska“ potrafiła zmobilizować do wyborów jedynie około 500 swoich zwolenników.“

Oczywiście nie na 5000, bo to jest liczba, i to dość poważnie przesadzona, ogółu studentów na tutejszym uniwersytecie. Natomiast liczba członków „Bratniej Pomocy“ wynosi tylko około 1400, a uprawnionych do głosowania nawet tylko 1200. W głosowaniu brało udział 83 proc. uprawnionych. „Młodzież Wszechpolska“ zmobilizowała nie „jedynie około 500 swoich zwolenników“, lecz blisko 600.

To są dane bezsporne, które przecież każdy stwierdzić może z największą łatwością — bez udawania się aż do rektora uniwersytetu.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Współczesna „wyplacalność” międzypaństwowa

Zatarg polsko-niemiecki, wywołany przez nieuiszczenie przez Niemcy należności za tranzyt przez Polskę, pociągnął za sobą przynajmniej jeden dobry skutek, ten mianowicie, że narzeczcie zabrano się do badania sprawy: ile też Polsce należy się od zagranicy z tytułu różnych wierzytelności? Okazuje się, że Rzeczpospolita i jej obywatele mają do żądania od zagranicy grube miliony.

O ile stan naszego zadłużenia wobec zagranicy dobrze naogół jest nam znany, o tyle stan naszych wierzytelności wobec państw i obywateli obcych był dotychczas prawie że nieznan. Czy śniło się komu, że w sumie zbierze się tych naszych wierzytelności ponad czterysta milionów złotych?

Głównym wierzycielem jest Rzesza Niemiecka. Chodzi tutaj o: 1. należności za tranzyt — 70 milj. zł, 2. należności obywateli polskich, zamrożone w Niemczech — 150 do 200 milj. zł, wreszcie 3. należności za eksport polski — około 10 milj. zł. Między Warszawą i Berlinem nadal toczą się rozmowy co do odmiówienia tych sum milionowych. Rezultatu chwilowo nie można się doczekać. Krążą najbardziej fantastyczne pomysły co do sposobu „odmrożenia” naszych należności niemieckich. Więc mówi się nie tylko o dostawach towarowych Niemiec na rzecz Polski, o kompensowaniu należności polskich przez należności Niemców w Polsce (koncern Flicka itp.), ale — ostatnio — słyszy się również pogłoski, jakoby strona niemiecka miała nam zaproponować obranie drogi tak zwanych trójkątów międzypaństwowych. Chodzi podobno o to, aby np. Niemcy odstąpiły Polsce swe pretensje finansowe wobec Włoch, a Polska — za zgodą Italii — miałaby przeprowadzić rozrachunek z Włochami z tytułu długu pożyczkowego. Według innej wersji Niemcy miałyby powiększyć swój eksport do Rosji Sowieckiej, z tem, że ZSSR płaciłaby Polsce, a nie Rzeszy za ten eksport dodatkowy. Jak widzimy, projektów jest sporo!

Drugim poważnym dłużnikiem Polski jest Rosja, która — mimo upływu 15 lat — dotychczas nie wywiązała się wobec Polski ze zobowiązań, wypływających z traktatu ryskiego. Objekt: kilkadziesiąt milionów złotych.

Wreszcie trzeci nasz sąsiad — Ru-

munja dłużna jest nam za towary, dostarczone jej w latach 1933 i 1934. Mimo, że chodzi tutaj o 7 milj. zł kapitałów obrotowych, czynniki rządowe były skłonne rozłożyć Rumunom spłatę na 5 do 10 lat. Zawarto nawet przed rokiem odpowiednie porozumienie, niestety, po dziś dzień Rumuni nie uiszcili ani grosza. Ostatnio wyjechała do Bukaresztu delegacja polska celem załatwienia tej sprawy. Może przy tej sposobności poruszy się również sprawę 8 milj. zł należnych obywatelom

polskim z tytułu wywłaszczonych majątków ziemskich.

Również w innych krajach, w których istnieje reglamentacja obrotu dewizowego, jak np. we Włoszech, Hiszpanji, na Lotwie itd., sporo mamy dłużników, którzy nie płacą.

Polska jest krajem zbyt ubogim, by mogła sobie pozwolić na finansowanie innych, bogatszych od siebie państw. Uważamy, że nasze czynniki dyplomatyczne powinny sprawę powyższą postawić na porządku dziennym, i to w sposób zdecydowany. Mamy miliony ludzi bez pracy; brak nam kapitałów inwestycyjnych i obrotowych na uruchomienie pracy wytwórczej; trzeba więc sięgnąć po należności zagraniczne. Wogóle dziwi nas, że tego dotychczas nie uczyniono!

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opodatkowanie obrotów przedsiębiorstw ekspedycyjnych.** Związek izb przem.-handl. wystąpił do min. skarbu o zmianę odpowiednich przepisów rozporządzenia wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym w tym kierunku, ażeby z podlegającego opodatkowania obrotu przedsiębiorstw ekspedycyjnych, jaki stanowią wszelkie wynagrodzenia (prowizje, komisowe itp.) za świadczenia i usługi — były wyłączone kwoty przechodnie (np. koszty przewozu, ubezpieczenia towarów), wyłożone na rzecz klientów i w ich zastępstwie.

Z KRAJU

(k) **Odprężenie na rynku pieniężnym wzmocniło pozycję franka.** Na wczorajszych giełdach walutowych dało się zauważyć pewne odprężenie, co wskazywałoby na bardziej optymistyczną interpretację przez sfery giełdowe obecnego kształtowania się międzynarodowych wypadków politycznych. Podobnie, jak przedtem napięcie ujawniało się przedewszystkiem w stosunku do franka francuskiego i z Paryża promieniowało na inne giełdy, o tyle teraz odprężenie wyszło również z Francji. Wyraził się ono w osłabieniu tych wszystkich dewiz, które przedtem — w związku z ucieczką od franka, miały tendencję mocną. Osłabły więc: Londyn, Nowy Jork, oraz, do pewnego stopnia, Amsterdam i Zurych.

(k) **Sprawa likwidacji Stoczni Gdynskiej.** Rada nadzorcza sp. akc. Stocznia Gdynska, której głównym współwłaścicielem jest Stocznia Gdańska, postanowiła, jak już donosiliśmy, przystąpić do likwidacji przedsiębiorstwa. Likwidacja jest dobrowolna i nastąpiła z powodu braku dostatecznej ilości zamówień, oraz zwiększających się z roku na rok strat. Wszelkie zobowiązania finansowe przedsiębiorstwa zostaną dotrzymane, jak również wykończone będą wszystkie rozpoczęte prace. Likwidacja trwać będzie około jednego roku. W związku z likwidacją nastąpi częściowa redukcja personelu, przede wszystkim niefachowego, gdyż likwidatorzy doceniają w pełni wielką wartość wyszkolonego personelu. Jak wiadomo, Stocznia Gdynska istniała blisko 7 lat, zatrudniając od 130 do 300 robotników.

(k) **Wymiana towarów między Rzeszą i Gdańskiem zmniejszyła się w r. ub.** Według liczb, ogłoszonych w „Osteuropäische Markt”, obrót towarowy między Rzeszą Niemiecką a w. m. Gdańskiem w r. 1935 spadł o 8,9 milj. mk., przy czym sam wywóz z Gdańska do Niemiec zmniejszył się o 8,0 milj. mk. W stosunku do 1934 r. obrót handlowy między Rzeszą i w. m. Gdańskiem w r. ub. zmniejszył się o 22,1 proc. Prasa gdańska nie spodziewa się narazie ażeby zniżkowa tendencja, zanotowana w obrocie towarowym niemiecko-gdańskim, ulegała zmianie.

(k) **Przed uruchomieniem fabryki Pepege w Grudziądzu.** Jak się dowiadujemy, lidzka fabryka gumowa wydzierżawiła na okres 3 lat zakłady przemysłowe Pepege w Grudziądzu. Na podstawie umowy, dzierżawca uruchomił ma fabrykę od sierpnia br. na okres próbny, całkowicie zaś od 15 stycznia przyszłego roku. Jak wiadomo, fabryka Pepege w Grudziądzu była nieczynna od paru lat. Przed miesiącem zawarta była umowa z pewnym przedsiębiorcą na częściowe wydzierżawienie fabryki, mianowicie opon i detek rowerowych. Przy całkowitej uruchomieniu fabryki przewidywane jest zatrudnienie około 800 robotników.

(k) **Ruch w spółkach akcyjnych.** Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, założono w w. r. 1935 ogółem 25 spółek akcyjnych krajowych, t. zn. spółek, których siedziba zarządu centralnego znajduje się w Polsce. Łączny kapitał zakładowy tych spółek wyniósł 14,1 milj. zł. w r. 1934 założono 21 nowych spółek akcyjnych o łącznym kapitale 6 milj. zł. Równocześnie powiększono w r. 1935 kapitał zakładowy w 36 krajowych spółkach akcyjnych o łączną kwotę 58,2 milj. zł, gdy w roku poprzednim w 22 spółkach o kwotę 17,2 milj. zł. Zmniejszenie kapitału zakładowego nastąpiło w 15 spółkach akcyjnych krajowych o 80,9 milj. zł,

gdy w r. 1934 w 19 spółkach o 39,7 milj. zł. W r. 1935 założono 1 nową spółkę akcyjną zagraniczną, tj. spółkę, której siedziba zarządu centralnego znajduje się zagranicą. Kapitał zakładowy tej spółki wyniósł 200 tys. zł. W roku poprzednim żadnej spółki zagranicznej nie założono, powiększono jedynie kapitał zakładowy w jednej spółce o 1 milj. zł.

(k) **Sprzedaż nieruchomości izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu.** Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu sprzedała giełdzie zbożowej i towarowej swoją nieruchomość, położoną przy al. Marcinkowskiego 3. W niedalekiej przyszłości biura giełdy zostaną przeniesione do własnej nieruchomości z lokali, obecnie dzierżawionych przy ul. Podgórznej 10. (AZ)

(k) **O należyte wykorzystanie portu poznańskiego.** Eksport wodny w Poznaniu kurczy się z roku na rok. W r. 1932 wywieziono na drodze wodnej 4.280 wagonów załadowanych zbożem, węglem i innymi towarami, w r. 1934—830 wagonów. Wobec tego, że należyte wykorzystanie przeladowni (portu rzeczno) przy Tamie Garbarskiej w Poznaniu wpłynęłoby na wzmocnienie obrotu towarowego i ożywienie handlu wielkopolskiego, Izba przem.-handl. w Poznaniu wystąpiła do władz kolejowych z wnioskiem o wydatne obniżenie w obrębie 150 km. od Poznania obowiązujących тариф dla towarów masowych, przeznaczonych do przeladowania na statki na Tamie Garbarskiej na eksport i o udziale w obrębie wezła poznańskiego minimalnej stawki lokalnej za przesunięcie pełnego wagonu z dworca towarowego do przeladowni portowej. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) **Sfery gospodarcze Japonii obawiają się programu nowego rządu.** Japońskie sfery giełdowe są sceptycznie usposobione do polityki gospodarczej rządu, której program ma być w najbliższym czasie przedstawiony. Prasa przewiduje, że w skład programu obecnego gabinetu wejdą m. in.: reforma systemu podatkowego (w kierunku powiększenia obciążeń), państwowa kontrola życia gospodarczego oraz szereg innych punktów. Wszystkie te momenty uważane są przez sfery giełdowe za szkodliwe dla życia gospodarczego. W związku z tem w dniu 16 bm. na giełdzie w Tokio nastąpił poważny spadek większości papierów przemysłowych, przyczem straty kursowe wynoszą od 1 do 10 punktów.

(z) **Kuba zastosowała do towarów polskich maksymalne stawki celne.** W dniu 16 bm. nadeszła do Nowego Jorku wiadomość, że republika Kuba obłożyła towary, importowane z Polski stawkami celnymi maksymalnymi, które w praktyce są natury prohibicyjnej. Zarządzenie to pozostawać ma w związku z ujemnie kształtującym się dla Kuby bilansem handlowym z Polską.

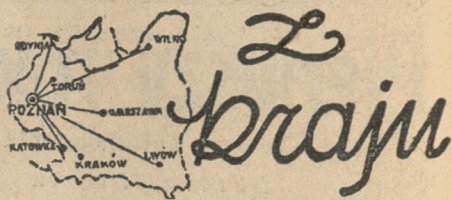
Krótkie informacje gospodarcze

— Prowadzone dotychczas przez centrale handlowe i izby przem.-handl. zakłady badania masła eksportowego zostaną w najbliższym czasie przejęte przez min. rolnictwa i ref. roln.

— Centralna Kasa Spółek Rolniczych, będąca centralą kredytu drobno-rolniczego, w końcu r. 1935 liczyła 2.874 członków, w czem 2.551 kas Stefczyka. Kapitały własne wzrosły o 60 tys. zł w porównaniu z r. popr. Kwota udzielonych kredytów była wyższa od ogólnej sumy kredytów udzielonych w r. 1934 o blisko 1.840 tys. zł.

— Postanowiono zorganizować w sierpniu b. r. w Pińsku „Jarmark Poleski”, wzorowany na targach innych okręgów.

— Amerykańska pożyczka inwestycyjna, zaciągnięta przez skarb śląski w 1928 r. na 11.200 tys. dol., została już prawie całkowicie zużytkowana. Z ogólnej sumy 78.152 tys. zł, jaka pozostała po potrąceniu kosztów, skarb śląski inwestował na kwotę 40 milj. zł, miasta na 22,5 milj. zł, gminy wiejskie na 9,9 milj. zł, powiatowe związki samorządowe na 2,3 milj. zł, gminny wyznaniowy na milj. zł i związki celowe 1,5 milj. zł.

TEGOROCZNE EGZAMINY MATURALNE

Jak donoszą, kuratorja szkolne zamierzają w r. b. przyspieszyć termin egzaminów maturalnych w szkołach średnich. Pierwszy termin egzaminów piśmiennych dla maturzystów projektowany jest na dzień 4 maja, drugi zaś termin na dzień 18 maja. W ten sposób egzaminy dojrzałości zakończone będą do czerwca. Za lat ubiegłych trwały one aż do zamknięcia roku szkolnego.

KOMUNISCI HISPANSCY W PRZEJEZDZIE PRZEZ POLSKĘ

W tych dniach wracała koleją w przejeździe przez Polskę grupa przeszło 180 komunistów hiszpańskich, którzy po stłumieniu przez rząd madrycki jesienią 1934 r. niezwykle krwawej rewolwy byli zbiegli do Rosji sowieckiej. Obecnie wobec zmiany warunków, wracają oni do kraju, niewątpliwie odpowiednio przeszkoleni w bolszewji i zaopatrzeni w pewne instrukcje.

ZABÓJSTWO NA STYPIE POGRZEBOWEJ

W resursie rzemieślniczej w Pabjanicach odbywała się stypa po pogrzebie jednego z miejscowych rzeźników. Brali w niej udział także dwaj rzeźnicy Antoni Lenart i Michał Serafinowicz, którzy z jakiejś przyczyny palali do siebie nienawiścią. Na stypie doszło znowu do starcia między nimi. W pewnym momencie przeszli oni do jednego z bocznych pokoiów, a krótko potem usłyszano strzały rewolwerowe. Na miejscu znaleziono Lenarta bez życia, przesytego kilkoma kulami. Serafinowicza, który narazie zbiegł, ujęto wnet i osadzono w więzieniu.

SEKWESTRATOR NA WSI

Sekwestrator urzędu skarbowego z Olkusza udał się do wsi Michałówka, gminy Jangrod. Gospodarz tej wsi, Wawrzyniec Migza, widząc zbliżającego się sekwestratora, zaryglował drzwi i schował się do chlewu, gdzie złożył sobie pięć na szyję i powiesił się u powały. Sekwestrator zastał w domu drzwi zaryglowane, więc udał się do chlewu, aby zabrać za podatki wieprza. Wtedy zobaczył wiszącego u powały gospodarza, dającego jeszcze słabe znaki życia. Sekwestrator odciął desperata i zaalarmował sąsiadów odstupując od wykonania egzekucji.

Ten sam sekwestrator udał się do następnego płatnika w tej wsi, Jana Kusia, który na jego widok uzbroił się w siekiere i usiadł na progu, grożąc sekwestrowi śmiercią, gdyby chciał zabrać mu krowę za zaległe podatki. Sekwestrator wezwał policję i przy jej pomocy dokonał zajęcia.

Z ZAKOPANEGO

W Tatrach i Zakopanem po obfitych opadach śnieżnych w ostatnich dniach zima panuje jeszcze w całej pełni. W związku z tem i ruch narciarski panuje wszędzie bardzo ożywiony.

Jak donoszą, został ostatnio uruchomiony także drugi odcinek kolejki linowej, a mianowicie część z Myślenickich Turni na Kasprowy Wierch. Po dokonaniu prób kilkudniowych, oddanie całkowitej linii ma nastąpić jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia.

PARCELACJA MAJĄTKÓW NA WOŁYNIU

W myśl programu parcelacyjnego na rok 1937, ustalonego rozporządzeniem rady ministrów z 7 lutego r. b., ilość obszarów, przeznaczonych do parcelacji w woj. wołyńskim, wynosi: grunty państwowe i państw. Banku Rolnego 7 800 ha, grunty prywatne 8 000 ha. Z gruntów prywatnych częściowa przymusowa parcelacja obejmuje: 1 300 ha z majątku Dąbrowica i Dąbrowica-Zaleszany hr. Broel Platara w pow. sarneńskim i 200 ha z majątku Zwińnicze hr. Krasickiej w pow. horochowski. Ponadto parcelacji podlegają inne jeszcze obszary, wydzielone z majątków ziemiaństwa polskiego. Społeczeństwo spodziewa się, że własność polska, która ma być rozparcelowana, przejdzie w ręce polskie w celu niedopuszczenia do dalszego kurczenia się naszego stanu posiadania na Wołyniu.

Konkurs „Kurjera Poznańskiego”

Czy znasz kolory tych opakowań?

Notujemy dodatkowo 2 cenne nagrody ofiarowane nam łaskawie przez firmę J. Meinel, Oddział Poznań.

1 aparat Spratta do domowego wyrobu wody sodowej wraz z 6 nabojami (kwas węglowy).

1 kg herbaty „India Special”.

STRONICTWO NARODOWE

KOŁO LAZARSKO-JEŻYCKIE

Zebranie plenarne odbędzie się w środę 18 marca rb. w lokalu p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Początek o godz. 20-ej.

O obowiązkowe przybycie prosi

Kierownik

Puck ośrodkiem niemieckiej akcji antypaństwowej

Powody rozwiązania „Deutsche Vereinigung“ w powiecie morskim

Zachodnia Agencja Prasowa (ZAP) podaje następujące uwagi i szczegóły na temat rozwiązania „Deutsche Vereinigung“ w powiecie morskim:

Rozwiązanie pięciu placówek „Deutsche Vereinigung“ na terenie powiatu morskiego za działalność, sprzeczną ze statutem oraz z niektórymi artykułami prawa o stowarzyszeniach, stoi w ścisłym związku z działalnością antypaństwową, jaką w ostatnich miesiącach na terenie północnego Pomorza rozwinęły niemieckie organizacje polityczne z „Deutsche Vereinigung“ i „Jungdeutsche Partei“ na czele. Metody działalności tych ugrupowań wyrażały się w akcjach, zdolnych podać w całkowitą wątpliwą lojalność mniejszości niemieckiej, wobec państwowości polskiej. Oto kilka jaskrawych przykładów, skierowanej przeciw Polsce działalności Niemców pomorskich:

Na wniosek czołowych osobistości niemieckiego życia organizacyjnego szeregowi specjalnie zasłużonych dla niemieckiego działaczy oraz chwiejnych Polaków, na których pozyskaniu stronie niemieckiej z tych czy innych względów zależało, nadane zostały nie-

Przy bólach lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złem samopoczuciu, podrażnieniu należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką Franciszka-Józefa.

Tg 500

mieckie odznaczenia, z tem, że przywiązane do tych odznaczeń dobrodziejstwa, jak: renty, pensje itp. zostaną im wypłacone bezpośrednio po przyłączeniu Pomorza do Niemiec.

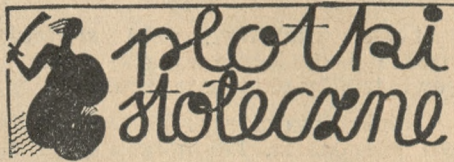
Mniej odpornym na argumenty agentów niemieckich grożono zemstą, jaka ich niechybnie spotka, jeśli oddziały niemieckie zajmą teren Pomorza, czego ich zdaniem, należało oczekiwać lada moment. W ten sposób zdołano w pewnym momencie wciągnąć do „Deutsche Vereinigung“ aż 60 proc. robotników portowych w Gdyni. Kiedy z głowy podpisującego deklarację robotnika wywietrzała alkohol, którym agenci „Deutsche Vereinigung“ go uprzednio spili, z chwilą, gdy nastąpiła refleksja i otrzeźwienie, ci sami agitatorzy niemieccy utrzymywali buntującego się robotnika w swoich szeregach groźbą denuncjacji przed władzami.

„Deutsche Vereinigung“ organizowała — poza zebraniem jawnym — również tajne i konspiracyjne konferencje w mieszkaniach prywatnych. Po jednym z takich zebrań znaleziono w pobliżu domu, w którym zebranie się odbyło, niemiecki regulamin służby polowej i regulamin walk ulicznych. Tego rodzaju zainteresowania wśród członków „Deutsche Vereinigung“ były nawet w ostatnim czasie realizowane praktycznie. Stwierdzono bowiem, że wśród członków „Deutsche Vereinigung“ ujawniły się niespotykane dotąd zapędy do ćwiczeń sportowo-turystycznych. Jak stwierdzono dalej, były to ćwiczenia terenowe, prowadzone przez specjalnych instruktorów z Gdańska. Współpracą mniejszości niemieckiej północnego Pomorza z Gdańskiem była bardzo ścisła, czego ilustracją niech będzie fakt, że na jednej z defilad gdańskiej SA w grudniu ubiegłego roku wśród członków defilady zauważono kilkunastu czołowych motocyklistów niemieckich z Pomorza.

Ośrodkiem całej tej antypaństwowej działalności był Puck, gdzie koncentrowała się sieć organizacyjna „Deutsche Vereinigung“ i skąd rozchodziły się w teren dyspozycje i rozkazy. O bezczelności i zuchwałstwie Niemców puckich świadczy fakt, że radioabonenci nie mogli odbierać polskich audycji narodowych naskutek tego, że jeden z czołowych członków „Deutsche Vereinigung“, posiadający w swoim przedsiębiorstwie kilka silnych motorów elektrycznych, puszczal je w ruch w czasie audycji narodo-

wych, rozregulowując rozmyślnie motory i powodując silne iskrzenia.

Zarządzenia władz państwowych poszły po linii życzeń polskiej opinii publicznej, która dawno już domagała się ukroczenia samowoli i prowokacyj niemieckich na wybrzeżu.

17 marca

Klasyczne posiedzenie Sejmu! Właściwie „dzień żydowski“...

Obrady zakończone pełnym sukcesem żydowskim. Wobec panującego nastroju nie można było przypuszczać, by wniosek o zakaz uboju rytualnego mógł być całkowicie odrzucony. Trzeba było z rzeczą załatwić się przez odesłanie sprawy do komisji zpowrotem. Referent Dudziński, sprzeciwiając się ponownemu rozpatrywaniu sprawy przez komisję, utrzymywał z rozpaczą, że odesłanie sprawy do komisji oznacza faktycznie, że sprawa nie będzie już załatwiona w obecnej sesji.

Dwie trzecie głosowało za rządem. Agitacja za wnioskami rządu trwała do rana. Wielkopolscy nie będzie obojętni, że pp. Surzyński i Głowacki oddali głosy za odesłaniem sprawy do komisji.

Tak samo kilku „naprawiaczy“ śląskich. A bardzo wielu uchyliło się od głosowania. Żeby się nikomu nie narażać. Np. wielki przemysł był albo w sali albo przy bufecie, ale — nie przy głosowaniu.

Żydzi triumfowali. „Nasz Przegląd“ wydał nadzwyczajne dodatki po południu i później wieczorem. Trudno się dziwić. Miał się czem pochwalić: raz poprawkami rządu, ponadto zaś — odesłaniem do komisji.

Ktoś z posłów robotniczych mówił mi:

— Sprawy żydowskiej nigdy nie załatwi się w obecnym pokoleniu, gdzie rej wodzą „szlachcice“. Muszą przyjść „chamy“: chłopci, robotnicy, mieszczenie...

Znamienny głos...

Bardzo ciekawe objawy: strajk żydowski w dzielnicy żydowskiej z powodu Przytyku. Strajk udany całkowicie, jakkolwiek inicjatywę do niego dała organizacja lewicowa, jaką jest „Bund“ socjalistyczno-żydowski.

Kiedy się jechało tramwajem w godzinach południowych przez dzielnicę żydowskie, ulice były zalane masami żydostwa, które, korzystając z pojawie-

Rozwiązanie „Deutsche Vereinigung“ w Sośni

Ostrów. W związku z rozwiązaniem pięciu kół „Deutsche Vereinigung“ na pograniczu kępińskim rozwiązane zostało też przez starostwo ostrowskie koło w pogranicznej Sośni, którego działalność również miała charakter przestępczy.

Rozwiązana została też przez starostwo ostrowskie loża masonów w Ostrowie, istniejąca od lat przedwojennych, do której należeli sami Niemcy. Loża miała swój lokal przy ul. Koszarowej 24. (os)

Tg 501

nia się słońca, wyległo na trotuary i snuło się powoli. W sklepach nie pracowano. Szereg firm żydowskich wewnątrz pracował: były to przeważnie reprezentacje firm zagranicznych konfekcyjnych, tak często niestety uczęszczane przez nasze panie. Wszystkie jednak były zamknięte. Miało się rewę firm żydowskich. Np. Bronisław Poborca. Któżby powiedział, wnosząc z imienia i nazwiska, że to Żyd. Ale wejście zamknięte. W bramach domów tłumy gapiów. Toczą się tam nieustannie dysputy i doraźne wiece. Cała dzielnica szumi rozgwarem i kołysz się lasem głów. Tylko mężczyźni. Kobiet nie widać.

Rzadko można było obserwować takie zjawiska, jak dzisiejsze. Sami Żydzi podjęli strajk. Nie zwracali się w Warszawie do robotników polskich o poparcie. Centrala klasówek, pozostająca pod wpływami P. P. S., udzieliła błogosławieństwa klasowego, „proletariackiego“. „Bund“ podniósł hasło, ten „Bund“, który walczy z chasydyzmem i klerykalizmem żydowskim, ten „Bund“, który „brzydzi się“ obskurantyzmem. Znalazł poparcie wszystkich czynników żydowskich. Nawet organ ortodoksów i cadyków „Togblat“ wyraźnie deklarował, że po raz pierwszy ortodoksyjna „Aguda“ a więc rabini stanęli w szeregu i poparli bezbożnych „bundowców“.

Ujawnia się to, co prasa polska nieustannie podnosi: jednolity front żydowski bez względu na przekonania społeczne, polityczne i religijne, front narodo-żydowski.

Prasa żydowska, wychodząca po polsku i żydowsku, zrana się nie ukazała. W stolicy posiadamy dwa narodo-żydowskie pisma: „Nasz Przegląd“ i „5 rano“. To ostatnie chciałoby spekulować także na publiczność polską, jak to czynią i inne wydawnictwa, wydawane po polsku przez Żydów dla publiczności polskiej. Owóż „5 rano“ dla celów konkurencyjnych postanowiła złamać front żydowski i wyjść na ulicę, bo numer i tak był złożony we wtorek wieczorem (jak i innych pism żydowskich). Ale podali jakieś informacje o Przytyku i cenzura numer skonfiskowała. Nie powiodła się spekulacja.

WARSZAWIANIN

Zza kulis „Legjonu Młodych“

Proces przed sądem grodzkim w Poznaniu — P. Iglkowski skazany na 2 tygodnie aresztu i 200 zł grzywny

W sądzie grodzkim w Poznaniu toczyła się ciekawa sprawa karno - prywatna, która odsoniła trochę kulisy stosunków, panujących w „Legjonie Młodych“ na terenie Poznańskiego. Mianowicie pokłócili się dwaj dygnitarze „młodolegjonowi“, nawymyślali sobie od kłamców, jeden drugiemu groził zamknięciem w kryminale i t. p. rzeczy. Wszystko to miało być na tle rozgrywek osobistych, jak jednak przewód sądowy wykazał, tkwiły tu głębsze powody.

O co poszło? Oto w dniu 31 marca ub. r. odbył się w Poznaniu zjazd „Legjonu Młodych“ okręgu wielkopolskiego, na którym sprawozdanie z działalności komendy okręgowej i poszczególnych obwodów złożył „inspektor okręgowy“ Kazimierz Gelner. Pod adresem ustępujących władz padło wiele niepoehlebnych opinii. Sprawozdanie mówiło coś o nieporządkach i małej frekwencji na kursie kandydatów, o posługiwaniu się fałszywymi kwitami itp.

W dyskusji nad sprawozdaniem, zabrał głos Adam Iglkowski, komendant obwodu akademickiego U. P. „Legjonu Młodych“, i ostro je skrytykował, nazywając takie sprawozdanie „kłamliwym“, i „stwierdził“, że za takie sprawo-

zowanie powinno się „zamykać do kryminału“. Padły tam pod adresem Gelnera słowa „kłamca“ i t. d. Oprócz tego p. Iglkowski miał się wobec swych znajomych wyrazić, „że ludziom takim będzie szkodzić na każdym kroku, a więc w życiu towarzyskim, w pracy społecznej, zawodowej“.

Temi zarzutami uczuł się dotknięty p. Gelner, który wniósł przeciw p. Iglkowskiemu skargę o zniesławienie (art. 255 k. k.) i obelgę (256 k. k.).

Rozprawa toczyła się przed sądem grodzkim. Na wstępie rozprawy liczenie zebrana publiczność spotkała mała niespodzianka. Oto p. Iglkowski wniósł o wyłączenie jawności, nie chciał bowiem, by pranie brudów „młodolegjonowych“ odbywało się publicznie. Sąd oczywiście wniosek taki oddalił i po wyjaśnieniach oskarżonego, który przyznał się, że nazwał sprawozdanie „kłamliwym“, przystąpił do przesłuchania świadków oskarżenia, „zbuntowanych“, jak ich nazwał obrońca, członków „Legjonu Młodych“.

Potwierdzili oni, że słyszeli, jak p. Iglkowski mówił, że sprawozdanie jest kłamliwe, że Gelnera należy zamknąć, i że Gelnerowi będzie szkodzić na każdym kroku. Świadek Adam Stępień

zeznał m. in., iż słyszał, jak p. Iglkowski mówił, „że gdyby takie sprawozdanie wygotował prokurator, to należałoby mu się nagroda, ale że to zrobił inspektor „Legjonu Młodych“, to należy to potępić“.

Świadek na końcu stwierdził, że oskarżony nazwał oskarżyciela prywatnego „kłamcą“.

Najciekawsze były zeznania Jerzego Zielińskiego, który był sekretarzem inspektora Gelnera. Świadek zeznał, że oskarżony wypowiedział opinię o sprawozdaniu bardzo ujemną i że nazwał je kłamliwym. Świadek, jako sekretarz inspektora Gelnera jeździł często na inspekcje, miał więc możliwość przyjrzeć się pracy poszczególnych obwodów i uważa, że surowe sprawozdanie Gelnera, krytykujące działalność poszczególnych obwodów, jest słuszne.

Osk. prywatny: — Co powiedział przewodniczący zjazdu okręgowego, gdy ja stwierdziłem, że posługiwano się fałszywanymi kwitami?

Śwd.: — Przewodniczący zażądał dowodu. Wtedy oskarżyciel prywatny przedłożył odpowiednie dowody. Przewodniczący odpowiedział, że jeśli tak jest, to sprawę skieruje do sądu państwowego.

Sędzia: — Czyli, że do odpowiedzialności karnej za nadużycia?

Śwd.: — Przypuszczam.

Dalej świadek stwierdza, że na zjeździe okręgowym „Legjonu“ Gelner w czasie składania sprawozdania opuszczał bardziej przykre dla organizacji części sprawozdania. Świadek osobiście przypuszczał wtedy, że sprawozdanie będzie jeszcze bardziej nieprzychylnie. Świadek był również na zjeździe inspektorów organizacji, który odbył się w przeddzień zjazdu okręgowego i tam również poruszano wadliwą działalność „Legjonu Młodych“ i ostro krytykowano działalność poszczególnych władz, w szczególności pismo „Przegląd Polski“.

Osk. prywatny: — Czy świadek należy obecnie do „Legjonu Młodych“?

Śwd.: — Tak, należę.

Osk. prywatny: — A jaką funkcję świadek spełnia?

Śwd.: — Jestem kierownikiem kursu kandydatów.

Osk. prywatny: — Ile kandydatów liczył ostatni kurs?

Śwd.: — Nie było takiego kursu wogóle.

Po zamknięciu listy świadków oskarżenia, obrońca oskarżonego wniósł o przesłuchanie dalszych świadków, którzy mieli zeznawać na okoliczność, że sprawozdanie jest niezgodne z prawdą. Sąd po naradzie wniosek ten odrzucił.

Po zamknięciu przewodu sądowego, zabrał głos obrońca oskarżonego, który poddał analizie stosunki, panujące w „Legjonie Młodych“. Stwierdził on, że w „Legjonie Młodych“ w Poznaniu wytworzyła się grupa secesjonistów z Gelnerem na czele, która za wszelką cenę chciała dorwać się do władzy i w tym celu rozpoczęła walkę z zarządem „Legjonu Młodych“, z komendantem Bociańskim na czele. Jednym z fragmentów tej walki był ów zjazd okręgowy w marcu ub. r., na którym zaatakował inspektor Gelner działalność komendy okręgowej. Obrońca stwierdził, że świadkowie, którzy zeznawali w procesie, są właśnie ową grupą secesjonistów.

Oskarżony w swoim ostatnim słowie prosił o uniewinnienie, gdyż krytykował sprawozdanie w imię dobra organizacji.

Sąd ogłosił wyrok, mocą którego uznał oskarżonego Adama Iglkowskiego winnym występku z art. 255 i skazał go za to na 2 tygodnie aresztu i 200 zł grzywny oraz na ponoszenie kosztów postępowania sądowego. Sąd na podstawie amnestji darował oskarżonemu karę aresztu i grzywny. Oskarżony Iglkowski zapowiedział apelację. (m)

Dokładne trawienie ułatwiają ZIOŁA PRZECYSZCZAJĄCE KARPIŃSKIEGO

Tg 300

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec

19

CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Józefa Obl. N. P. M.
Piątek: Eufemi m.
Kalendarz słowiański
Czwartek: Bohdana
Piątek: Polemira
Słońca: wschód 5,58 zachód 18,03

Długość dnia 12 g. 05 min.
Księżyc: wschód 4,03 zachód 13,15
Faza: 4 dzień przed nowiem.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dzisiaj plus 1,41 mtr.

Przewidywania pogody na czwartek: Pogodnie i słonecznie, po lekkim przymrozku w nocy w dzień ciepło.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego w Bazarze, ul. Nowa. — Apt. Czerwonka, St. Rynek 37. — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. — **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. — **Lazarz:** Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. — **Wilda:** Apt. pod Koroną, G. Wilda 61. — **Debiec:** Apt. miejscowa, ul. Debiecka 6. — **Staroleka:** Apt. miejscowa. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

Bandycki napad na drodze

Rogoźno. (Tel. wł.) Miasto tuż było dziś rano świadkiem napadu bestjańskiego, dokonanego przez dwóch osobników.

Wczesnym rankiem przybył do składu mistrza rzeźnickiego p. Władysława Szczurkiewicza, przy ul. Wielkopoznańskiej 353, pewien mężczyzna z poleceniem, by przysłał swego pomocnika do gospodarza, p. Wytycha w Studzienkach, po jałowkę, którą koń kopnął i którą musiano zabić. P. Szczurkiewicz wysłał swego pomocnika Aleksygo Pawlickiego.

Gdy ten był około 3 km za miastem, na szosie, przy drodze do Skoków, wypadło z lasu 2 mężczyźni, z których jeden uderzył go dwukrotnie kijem w głowę tak silnie, że ten pokrwawiony i nieprzytomny padł na ziemię. Na-

stępnie jeden z nich chwycił go za gardło jedną ręką, trzymając w drugiej nóż, grożąc mu zabiciem i krzyżąc: „Pieniądże albo życie!” Ponieważ napadnięty był za słaby, by się bronić, ściągnięto mu z nóg obuwię, odebrano mu 84 zł gotówki, rower i łaskę. W tym momencie nadjechała powózka i napastników spłoszyła, poczem zabrała ciężko poranionego do miasta. Napastnicy zbiegli w pole.

Lekarz dr. Wyczyński stwierdził ciężkie uszkodzenie czaszki oraz zapowiedział zapalenie mózgu.

Napastnikami są: Tafelski Feliks, syn gospodarza 140-morgowego z Rogoźna-Bielawy, a drugim jest jakiś parobek niestwierdzonego nazwiska. (m)

Postulaty właścicieli taksówek

W dniu 15 i 16 b. m. w Warszawie odbył się zjazd Związku związków właścicieli dorożek samochodowych. Na zjazd ten związek poznański wydelegował dwóch przedstawicieli w osobach pp. Leona Golimowskiego i Wojciecha Szczęsnego. Ogółem przybyło na zjazd 15 delegatów z całej Polski. Tematem obrad była katastrofalna sytuacja przemysłu dorożek samochodowych. Przyjęto jednogłośnie uchwałę, która żąda zniesienia opłat od wagi samochodu na rzecz Funduszu Drogowego, obniżenia cen materiałów pędnych, wolnego wyjazdu taksówek poza miasto, scentralizowania wszystkich formalności, związanych z eksploatacją taksówek w jednym urzędzie itp.

Poza tem uchwalono zwołać na dzień 23 b. m. wiecę protestacyjną na terenie całej Polski. Na wiecach tych właściciele taksówek przedstawiają bolączki, które trapią zawód dorożkarski w szczególności, a które są związane z kwestją motoryzacji w ogólności. (pt)

„Skarb“ podrzucony na dworcu

Dzieci szkolne z Wierchosławic, w powiecie inowrocławskim, znalazły na dworcu w pobliżu ustępów kolejowych zawiniątko, w którym były pieniądze. „Skarb“ zawinięty był w czarną pończochę i skarpetkę męską oraz bibułę i „Republik“ łódzka. Przy otwarciu okazało się, że w zawiniątku było 650 zł gotówki, a mianowicie 33 — 10-złotówki, 45 — 5-złotówek i 51 — 2-złotówek. Przy badaniu „skarbu“ okazało się, że wszystkie monety były fałszywe. Przepuszczalnie porzucił je tam jakiś fałszerz, czując, że jest ścigany lub może sięgnąć na siebie jakieś podażenie. (kl)

piżmowe futro damskie, płaszcz damski, szary, brązowy i popielaty, granatowy kostjum, aksamitna sukienka brązowa, czarna sukienka jedwabna i wełniana, oraz ubranie męskie, płaszcz, kapa na łóżko i dwie lampy radiowe. Wartość skradzionych przedmiotów ocenia poszkodowany na 3 tys. złotych. (kl)

Kradzież szyn kolejki wąskotorowej. Na doniesienie kierownika fabryki papieru „Malta“, p. Tomaszewskiego, komisarz V wszczął dochodzenia przeciwko sprawcom kradzieży szyn kolejki wąskotorowej. Według doniesienia p. Tomaszewskiego, z terenu fabryki skradziono 7 podwojnych szyn kolejki. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

Zuber wykazał alibi. W ubiegłym poniedziałek sędzia okręgowy śledczy II rejonu w Poznaniu zarządził zwolnienie z aresztu śledczego Antoniego Zubera z Poznania, aresztowanego w dniu 8 stycznia br. pod zarzutem współudziału w morderstwach rabunkowych, dokonanych w Krotoszynie na śp. małżonkach Gapikach i w Pleszewie na śp. Dorze Malinowskiej. Zwolnienie Zuber nastąpiło na tej zasadzie, iż szereg świadków stwierdził w sposób wiarogodny alibi Antoniego Zuber w dniu 19 grudnia r. z. do godz. 24, oraz 21 grudnia r. z. i w nocy na 22 grudnia r. z., wobec czego odpady przyczyny, dla których nastąpiło aresztowanie.

Jak wiadomo, inicjator morderstw rabunkowych w Krotoszynie i w Pleszewie, Żyd Majer Markowicz, zabity został podczas pościgu w Wadowicach. Przed sądem w Ostrowie odpowiadać będą, przypuszczalnie w kwietniu, jego pomocnicy, m. in. Marjan Białkowski, razem sześć osób.

Sprawa o sprzeniewierzenia w kasie gminnej. Przed sądem okręgowym w Poznaniu odpowiadał 34-letni Piotr Białożyński, zamieszkały w Pobiedziskach, oskarżony o sprzeniewierzenie 407 złotych na szkodę wójtostwa w Pobiedziskach. — Białożyński od kwietnia 1932 do lipca 1934 r. zastępował sekretarza wójtostwa Bronisława Materne. Z jego upoważnienia inkasował należności za podatki, oraz różne opłaty. Należności, ściągane od podatników, nie były jednak przeprowadzane przez kwitariusze i nie księgowane, a pieniądze zamiast do kasy, trafiały do kieszeni Białożyńskiego. Sama księgowość przedstawiała się w skandaliczny sposób. Wpłacającym Białożyński wystawiał pokwitowania na świstkach papieru, wzgl. na upominkach o wpłaceniu kwot. Pozytywnie te nie były wciągane do ksiąg, tak, że w okresie dwóch lat kasa gminna straciła przeszło 400 złotych. Białożyński również przywłaszczał sobie pieniądze, należące do miejscowego koła LOPP, którego był skarbnikiem, w wysokości 85 złotych. Te sprzeniewierzenia w kasie gminnej wykrył dopiero następny sekretarz wójtostwa, który wziął się do uporządkowania zaniedbanej księgowości.

W sądzie oskarżony przyznał się do

Komitet budowy szkoły powsz. im. Paderewskiego w Krzyżownikach urządza przedstawienie w dniu 22 bm. o godz. 16,30 w gimnazjum im. Paderewskiego p. tyt. „Czerwony kapturek“, bajka z tańcami.

Przykra zbieżność nazwisk. Pochodzący z Miłosławia kupiec Edmund Olszewski z Poznania, mieszkający na Dolnej Wildzie 55, nie ma nic wspólnego z Edmundem Olszewskim, o którego zasądzeniu donosiliśmy we wzmiance p. t.: „Butelka w głowę“. (kl)

Ruch budowlany w Poznaniu. Dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym sezon budowlany w Poznaniu już się zaczął. Narazie naprawdę nie rozpoczyna się jeszcze stawianie nowych budowli, kończy natomiast zaczęte w roku ubiegłym. Jak będzie wyglądał sezon budowlany w bieżącym roku, czy będzie on istotnie lepszy, niż w 1935 r. — jak to przewidują niektóre pisma — trudno w tej chwili powiedzieć. O ile z jednej strony okólnik min. spraw wewnętrznych o załatwianiu spraw budowlanych przyspieszy rozpatrywanie licznych prośb o zezwolenie na budowę, o tyle niewiadomo narazie, czy przyznane kredyty budowlane pozwolą na uwzględnienie wszystkich wniosków o pożyczki, złożonych w komitecie rozbudowy miasta Poznania. (sk)

Znowu w kilkadziesiąt godzin z Brazylii do Poznania. Konsul Stanisław Ziolkowski z Poznania przedłożył nam list, który nadany w Sao Paulo w Brazylii w dniu 12 bm. o godz. 19, przybył do Poznania pocztą lotniczą w dniu 16 bm. o godz. 14. List według stempli pocztowych był w drodze przez 91 godzin, natomiast faktycznie podróżował 87 godzin, ponieważ pomiędzy zegarami w Polsce i w Brazylii istnieje 4-godzinna różnica czasu; gdy list nadawano w Brazylii o godz. 19, zegary w Polsce wskazywały godz. 23.

Oplata za zwyczajny list lotniczy z Brazylii do Polski wynosi 3.500 rejsów, a z Polski do Brazylii 3.80 zł. Przed rokiem oplata za list pocztą lotniczą do Brazylii wynosiła prawie jeszcze raz tyle, a przewóz, raczej przelot listu trwał 12 dni. (pt)

W TROSCE O WYGLĄD POZNANIA

Na ulicy Górna Wilda, a mianowicie na odcinku pomiędzy ulicą Langiewicza a Chłapowskiego chodnik jest tak strasznie zniszczony, że go zupełnie nie widać, a podczas deszczów woda tworzy istne jeziora, tak, że o przejściu na tym odcinku „suchą nogą“, mowy być nie może. Wilda jest wogóle, zdaje się, po macoszemu traktowana, gdyż w lecie ulice są tak sztrazliwie zaśmiecone, że lada podmuch wiatru urządza harce, jak na Lysej Górze.

Mamy nadzieję, że kompetentne władze zajmą się usunięciem tej małej a tak dokuczliwej dla każdego przechodnia bolączki.

Z TARGU

Dnia 18. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):
Nabiał: masło wiejskie 1,30—1,40, masło mlecz. 1,50—1,60, twaróg 0,25—0,30, śmietana (litr) 1,40; mleko (litr) 0,20—0,24; jaja (mdl.) 0,90.
Mieso: wieprzowina 0,60—0,70, wotowina 0,50—0,90, cielęcina 0,60—0,90, skopowina 0,70—0,80, kozina 0,50—0,70, słonina 0,70—0,75, smalec 0,90—1,00 zł.

Ryby: szczupak 1,40—1,50, okoń 0,90—1,00, lin 1,30—1,40, karp 0,90—1,00, leszcz 0,70—1,00, białe ryby 0,40—0,60, sandacz 1,80—2,20, zielone śledzie 0,25—0,35, ryby śnięte 20—30 gr mniej.
Drob i dzicyzna: kura 1,60—2,50, kaczka 2,00—3,50, gęś 3,00—5,00, gołębie (para) 1,00—1,20, indyk 5,00—8,00, perlice 2,50—2,80, bązant 2,50—3,00, królik 1,00—1,20 zł.

Jarzyzny (w groszach): ziemniaki 4—5 cebula 15, szpinak 0,50—0,60, buraki 8, brukselka 40—50, marchew 10—15, pietruszka (pececzek) 10, seler (sztuka) 5—20, kalarepa 20—30, kalafior (sztuka) 20—60, kapusta (gl.): biała 20—30, włoska 15—30, miodra 20—50, jarmuż 40—50, rabarbez 30—50, zielona sałata 10—20; rzodkiewki (pececzek) 20—25.

Owoce: jabłka 20—50; pomarańcze, sztuka 15—30, cytryna 20—25, zórawiny 40, owoce suszone 0,80—1,20 zł. (tu)

KRONIKA WYPADKÓW

Pałowóz odciął nogi pracownikowi kolejowemu. Wstrząsający wypadek wydarzył się na głównym dworcu kolejowym w Poznaniu. Manewrujący na torach parowóz najechał przechodzącego

KRONIKA MIASTA POZNAŃ

KRONIKA KOŚCIELNA

Nabożeństwa w kościele Karmelitank, ul. Niegolewskich 23. Dnia 19 b. m. uroczyste nabożeństwo ku czci św. Józefa. O godz. 9 suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem. O godz. 17 nieszpory. W ogdzinach rannych msze św. o godz. 6,15 i 8.

OSOBISTE

35-letni jubileusz święceń i pracy kapłańskiej obchodzi w dniu 19 bm. ks. prof. dr. Noryśkiewicz, radca Kurji Arcybiskupiej w Poznaniu. Dostojny Jubilat odprawi w dniu tym uroczystą sumę o godz. 10,30 w kaplicy św. Józefa.
Ad multos annos!

WALNE ZEBRANIA

Tow. Miłośników Języka Polskiego. Dnia 20 bm. o godz. 20 walne zebranie w sali 27 Coll. Minus z odczytem prof. Klichy p. t. „Obecny stan prac nad reformą pisowni polskiej“.

WYKŁADY

Sodalicja Marjańska Kupców poleca odczyt p. dr. St. Karwowskiego p. t. „Męka Pańska na podstawie ostatnich badań św. Całunu w Turynie w świetle nauki lekarskiej“, który odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 20,15 w dużej sali Collegium Medicum, ul. Fredry.

Odczyt n. t. „Nieużytki i ich zalecenia“ wygłosi prof. U. P. dr. Ryszard Biebler 23 bm. o godz. 17 w sali Włkp. Izby Rolniczej, ul. Mickiewicza 33. Wstęp bezpłatny.

„Talmudyzm a chrześcijaństwo“. W środę, 18 marca br. o godz. 20 w sali 18 Coll. Minus wygłosi ks. prof. dr. W. Gronkowski ostatni odczyt z cyklu „Katolicyzm kulturalny“ n. t. „Talmudyzm a chrześcijaństwo“.

Zagadnienie, które będzie omawiał prelegent, jest ogromnie aktualne i budzi zrozumiałe zainteresowanie.

WYSTAWY

Wystawa „Łowca Wielkopolskiego“. Pokaz trofeów myśliwskich i sztuki związanej swą treścią z łowiectwem, mieszczący się w salach przy ul. 27 Grudnia nr. 9, cieszy się nadal wielkim powodzeniem. Oplata za wstęp wynosi 99 groszy; członkowie „Łowca“ opłacają 49 groszy.

KRONIKA MIEJSCOWA

Przetarg na roboty kowalsko-słusarskie. Zarząd miejski w Poznaniu rozpiął przetarg na wykonanie robót kowalsko-słusarskich przy budowie II bloku mieszkalnego na Zawadach. Termin składania ofert do 27 bm. Szczegóły w wydziale budownictwa nazijnego, Poznań, ul. Nowa 10, III piętro.

Nowe karty wstępu do Ogrodu Zoologicznego. Na nadchodzący nowy sezon wydaje już teraz biuro zwierzyńca, ul. Gajowa 5, nowe roczne karty wstępu, ważne od dnia wykupu aż do 31 marca 1937 r. Oplata kart rocznych wynosi: za kartę główną dla głowy domu 8 zł, dla żony 1 zł, dla dzieci i członków rodziny, będących na utrzymaniu głowy domu 1 zł, dla służby 1 zł, studencką i uczniowską 3 zł, dla osób samotnych 8 zł. Najwyższa suma, którą najlichniesz rodzinna placić, wynosi 12 zł. O ile zespoły, towarzyszy itp. zgłoszą się zbiorowo o przynajmniej 20 kart głównych, udziela im się 10 proc. opustu na sumę ogólną.

zarzucanego mu przestępstwa. Tłumaczył się jednak, iż straty, wynikłe z powodu panujących stosunków w sekretarjacie wójtostwa. Świadkowie, a szczególnie obecny sekretarz gminy Florjan Soliński stwierdził fatalny stan księgowości w chwili obejmowania urzędowania w lipcu 1934 r. W czasie zeznawania dalszych świadków wyszło również na jaw, że koszta herbaty pokrywano „z drobnych wpływów gminy”. Sąd po przemówieniu stron, wydał wyrok, skazując Białożyńskiego za sprzeniewierzenie pieniędzy z kasy gminnej na jeden rok więzienia, przyczem przyjął wysokość sprzeniewierzonych kwot na 283 zł. Za przywłaszczenie sobie pieniędzy, należących do LOPP., skazał sąd Białożyńskiego na 6 miesięcy więzienia, darując mu na podstawie amnestji połowę kary. (m.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Grodzisk.** Odbyła się tu akademja ku czci 400-lecia urodzin ks. P. Skargi. Obchód wypadł bardzo uroczysto. Ks. prob. Kruszcza wygłosił słowo wstępne. Tow. śpiewu „Harmonja” pod batutą dr. Mikołajczyka odśpiewało: Hymn okolicznościowy i pieśń o orle Nowowiejskiego. Prof. gimn. p. Świerżowiec wygłosił głęboko ujęty referat. Przewodniczący, zdaniami prelegenta, nie stracił nic ze swej aktualności, bo są oparte na świetnej analizie duszy polskiej. W dalszym ciągu tercet odegrał „Ave verum”, „Ave Maria” i „Adagio”. Na zakoń. uczennica gimn. wygłosiła wyjątek z kazania ks. Piotra Skargi. (n)

— * **Jarocin.** Rada miejska obradowała nad uchwaleniem budżetu miejsk. na rok 1936/37. Obrady nie doprowadziły do pozytywnego rezultatu. Stwierdzić należy, że tegoroczne obrady obfitowały w szereg niemiłych incydentów pomiędzy niektórymi radnymi. Przyczyną tego jest niewątpliwie trudność ułożenia budżetu, wobec stalego kureczenia się dochodów miejskich. Zrównoważenie budżetu wymagać będzie wprowadzenia nowych podatków. Poniżej podajemy podatki, których wprowadzenie przewidziane jest w nowym budżecie: podatek od zbytku mieszkaniowego, od sztyłów, plakatów i reklam, od patentów na wyrób i sprzedaż trunków oraz podatek od nieruchomości z 12 1/2% na 30% od państw. pod. od nieruchomości. Sprawa tych podatków będzie głównym przedmiotem obrad przyszłego posiedzenia.

— **Bracia W. T. Durlakowie** otworzyli z dniem 14 b. m. skład przyborów elektrycznych i radiowych oraz warsztat reparacyjny i zakładania instalacji elektrycznych przy ul. Marszałka Piłsudskiego 1.

— **Teatr Narodowy z Poznania**, pod dyr. p. Szczerbińskiego wystawi w sali Kina „Wiktorja” dn. 19 b. m. o godz. 20,45 „Judasz z Kariothu”.

— * **Leszno.** Odbył się tu zjazd delegatów zw. kół śpiew. Zebranie zajął prezes okr. p. dr. Błażejczyk. Zarządowi udzielono absolutorjum i wybrano go ponownie en bloc. Zjazd okręgu uchwalono na 21 czerwca łącznie z 25-leciem istnienia koła „Demiński” w Lesznie.

— **Otwarcie wystawy „Prasy Katolickiej”** nastąpiło w ub. niedzielę w Gmin. Komeńskiego.

— * **Jarocin.** Przed kilku dniami radca izb. handlowej, Stefan Zapłata z Jarocina, złożył w policji doniesienie, iż otrzymał list z pogrózkami. Nieznany autor domagał się złożenia w przeciągu trzech dni kwoty 500 zł w oznaczonym miejscu pod groźbą śmierci. W przeprowadzonych dochodzeniach, jako autora listu ujawniono 16-letniego praktykanta biurowego, Juliana Lewandowskiego z Jarocina (ul. Marsz. Piłsudskiego 14). Przeciw niefortunemu autorowi prowadzi dochodzenie sąd okręgowy w Ostrowie. (kl)

— * **Nowy Tomyśl.** Po tutejszej okolicy kręca się rzekomi technicy - handlarze, którzy sprzedają rolnikom gotowe do założenia gromochrony. Gotowy gromochron, „wynałazek” pewnej warszawskiej fabryki przedstawia wartość najwyżej 12 zł, tymczasem spryciarze pobierają po 50 zł za komplet. Górne zakończenie owego gromochronu, stanowi odrobina niklu, który po kilkunastu dniach zaśniedzie i staje się niezdolny do spełnienia swego zadania. Sprzedawcy ci posiadają tyle żydowskiego tupetu, iż w wypadku wahania się którego z gospodarzy powołują się na pewne rozporządzenie policyjne, które w rzeczywistości nie istnieje. W wypadku pojawienia się tych spryciarzy należy oddać ich w ręce policji. (nm)

— * **Ostrów.** Teatr Narodowy z Poznania pod dyr. Zb. Szczerbowski wystawia 20 bm. w sali Domu Katol. 4-aktową sztukę p. t. „Judasz z Kariothu”.

— W dniu 20 bm. odbędzie się walne zebranie Ligi Morskiej i Kolonij. oddział Ostrów w hotelu „Polonia” o godz. 17-tej.

— W dniu 23 bm. odbędzie się o godz. 15-tej roczne walne zgromadzenie Mleczarni Wielkopolskiej w Skalmierzycach w lokalu spółdzielni.

— W drugim dniu tygodnia pomocy dla bezrobotnych stan zebranego funduszu wyraża się cyfrą 900.— zł.

— W Skalmierzycach zmarł czynny członek Stron. Narod. s. p. Lesin. (rp)

— Rada miejska schodzi się na publiczne posiedzenie w czwartek 19 bm. o godz. 19-tej.

— Tytuł magistra filozofji z zakresu historii uzyskał na Uniwersytecie Poznańskim p. Alfons Nowakowski, wychowanek tutejszego gimnazjum.

— Sąd okręgowy umorzył postępowanie układowe względem firmy Ed. L. Chmielnik, interes zbożowy, w Ostrowie.

— W zagrodzie Władysława Woźniaka przy ul. Starowiejskiej 33 stwierdzono urzędowo wybuch influency koni.

— Przegląd techniczny dodatkowy pojazdów mechanicznych, znajdujących się w powiatach ostrowskim, jarocińskim i kępińskim odbędzie się 23 bm. o godz. 9-tej w Ostrowie na targowisku. (os)

— * **Skoki.** Na sesji wyjazdowej sądu grodzkiego z Wągrowca w Skokach odbyła się rozprawa karna z art. 128 k. k. przeciwko radnemu Kwietniewskiemu. Sprawa ta toczyła się w związku z zebraniem rady miejsk. w dniu 2 stycznia br., którego przebieg był bardzo burzliwy. Na rozprawę powołano jako świadków pp. burmistrza Smełtę, wiceburm. Kuhnena, członka zarządu miejsk. Kowalskiego, radnych pp. Kaczmarka, Burzyńskiego, Jasińskiego, Ślusarczyka i Stefaniaka, z personelu magistrackiego pp. Maćkowiakównę i Liszkowską. Oskarżyciel publ. podtrzymał akt oskarżenia. obrońca adw. Wrzeszczyński z Wągrowca, w świetnie przeprowadzonym wywodzie prawnym uzasadnił bezpodstawność aktu oskarżenia i w konkluzji wniósł o uniewinnienie oskarżonego. Sąd po naradzie ogłosił wyrok uniewinniający, nakładając koszty na skarb państwa.

Wszyscy podziwiają tę „dziewczęcą cerę Palmolive”

Oczyszczaj codziennie i dokładnie pory skóry

Nie trać nadziei zdobycia pięknej cery! Tajemnicą wielu kobiet, którym zazdrościsz ich czaru, jest poprostu codzienny zabieg kosmetyczny Palmolive.

Jednym z najszlachetniejszych na świecie naturalnych środków upiększających jest szlachetny olejek oliwkowy — który „topnieje” przy temperaturze ciała. Lekarze polecają go dla delikatnej skóry niemowląt. Już przed wiekami Kleopatra znała kosmetyczne wartości tego olejku.

Dzisiaj 20.000 specjalistów w dziedzinie kosmetyki poleca mydło Palmolive, wyrabiane na olejku oliwkowym.

Gdy myjesz twarz mydłem Palmolive, gdy używasz go do kąpieli — od razu spostrzeżesz niezwykle właściwości obfitej, aksamitnej piany tego mydła. Łagodnie, miękko piana ta przenika pory, oczyszcza je gruntownie i dokładnie. A skóra pozostaje miękka, jak płatek kwiatu, pończta...

Obfite ilości szlachetnego olejku oliwkowego użyte są do wyrobu każdego kawałka mydła Palmolive, którego stale używanie daje młodość, świeżość i urodę.

Wstrzegajcie się naśladowictw

Kupujemy żywe szczury w każdej ilości

Tego rodzaju ogłoszenie, zamieszczone w pismach przez zakład mikrobiologii U. P. odniosło natychmiastowy skutek. Jakżeż zresztą mogłoby być inaczej. Kto nie chciałby się pozbyć szczurów, gdy w dodatku chcą mu jeszcze zapłacić?

Do zakładu napływają wciąż liczne zgłoszenia na dostawę większych par-

ty szczurów napływają przeważnie z prowincji, z miasta natomiast przynoszą po kilka sztuk, złapanych przygodnie w stajniach czy składach. Ceny szczurów wahają się w granicach od 50 gr. do 1,20 zł, zależnie od ilości dostarczanych sztuk.

Szczury te — zakład szczepi specjalną szczepionką, wywołującą epidemję

Zdjęcie, dokonane w zakładzie mikrobiologii U. P., przedstawia stoję ze szczurami, poddane próbie działania zawiesziny drobnoustrojów do tępienia tych gryzoniów.

ty szczurów (po kilkaset sztuk), z drugiej zaś strony przygodni łowcy dostarczają te gryzonie w mniejszych ilościach, po kilka sztuk.

Zdarzają się przytem zabawne scenki.

Oto np. jeden z dostawców przynosi w garnku szczury i oznajmia, że ma ich 8 sztuk. Gdy ma już dojść do zakupu, okazuje się, że 5 sztuk uciekło gdzieś po drodze, 2 zostały zagryzione; pozostał więc tylko jeden. Zmartwiony dostawca przyrzeka jednak odbić sobie tę stratę w najbliższym czasie, organizując podobno specjalną wyprawę na szczury w okolicach Poznania.

Oferty na dostawę większych ilości

wśród tych gryzoniów, które giną na skutek tego po 2—3 tygodniach. Szczepionka ta działa nietylko na zakażone zwierzęta, lecz również na inne szczury, pozostające z niemi w bezpośredniej styczności. Gryzonie te, których zakład może pomieścić kilka tysięcy, lokuje się w specjalnych garnkach, zamkniętych silną drucianą pokrywą, tak że wydostanie się ich stąd jest wykluczone. Zakład posiada dwie duże zwierzętarnie, gdzie znajdują się m. in. pomieszczenie większe ilości świnek morskich i białych myszy.

Tu też umieszcza się zakupione na skutek ogłoszenia szczury. (sk.)

Groźna fala pożarów pod Witkowem

Aresztowanie 8 mieszkańców Mielżyna

Witkowo (wł). W Ruchocinku pod Witkowem w trzech zagrodach wybuchł groźny pożar, który doszczętnie strawił u rolnika Józefa Janickiego stodołę, u rolnika Jana Olejniczaka chlew gospodarczy, u rolnika Kazimierza Dominiaka dom mieszkalny. W akcji ratunkowej brała udział straż pożarna z sąsiedniej wsi Ruchocin.

W tym samym tygodniu w piątek wieczorem wybuchł pożar w zabudowaniach mistrza rzeźn. Kowalskiego w Mielżynie. Pożar powstał z powodu wadliwej konstrukcji wędzarni. Spaliła się stodoła i szopa. Następnie pożar przerzucił się na sąsiednią posesję Michała Tomczaka, gdzie pastwą

plamieni padł chlew i stodoła. Rozszalały żywioł, przy sprzyjającym wietrze, przerzucił się jeszcze dalej na posesję kupca Kazimierza Chmiela, gdzie spłonął doszczętnie dom mieszkalny wraz z składem kolonialnym i restauracją. Ze względu na to, że pożar objął aż trzy posesje, skorzystali z tego amatorzy cudzej własności, którzy rozpoczęli kradzież.

Policja z Witkowa i Gniezna przeprowadza dochodzenia i rewizje domowe. Aresztowano dotychczas ośmiu mieszkańców Mielżyna, których osadzono w areszcie w Witkowie. Dalsze dochodzenia trwają.

Samobójstwo kobiety

W mieszkaniu na placu Sapieżyńskim nr. 10 b. znaleziono zwłoki 31letniej Heleny Naderówny. Sasiadka jej p. Tekla Kubiakowa zauważyła, że Naderówna nie wychodzi i powziawszy podejrzenia, spowodowała otwarcie drzwi przemocą. Jak się okazuje, Naderówna popełniła samobójstwo, trując się weronałem. Zwłoki zabezpieczono tymczasowo w mieszkaniu, które na rozkaz władz opieczętowano. (kl.)

Z POMORZA

— * **Grudziądz.** W Teatrze miejskim odbył się przy współudziale orkiestry 64 p. koncert. Wśród kół śpiewaczych Echo, Lutnia, Moniuszko i Sygnal. Wieczór poświęcony był pieśni regionalno-pomorskiej. Chóry odśpiewały z powodzeniem m. in. „Nasz Bałtyk...”, „Niema Kaszub bez Polski” (Nowowiejski). „Pieśń o polskim Morzu” (Maklakiewicz) a na zakończenie Moczyńskiego „Hymn Pomorza”.

— Schodząc z drugiego piętra przy ul. Focha, zabiła się wskutek nieszczęśliwego upadku 67-letnia Marja Majewska z Pięćmorgów. (gn)

— * **Toruń.** Monter elektryczni miejskiej p. Władysław Pizel uległ podczas pracy nieszczęśliwemu wypadkowi. Spadł z dachu wozu tramwajowego i doznał złamania nogi. Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala miejskiego.

— Zarząd Miejski zamówił w końcu ubiegłego roku w warsztatach gdańskich dwa nowe wozy tramwajowe. Próbną jazdę odbędą się w tych dniach. Wozy kursować będą na linii nr. 4 między Placem Bankowym a dworcem Toruń-Przedmieście.

— W niedzielnej „rewii mody” wzięło udział szereg firm toruńskich jak: Antczakówna (kapelusze), Kalamajski (galanterja), Górecki i Kotliński (konfeksja), Kuczyński (artykuły męskie) i Zieliński (obuwie). Imprezę urozmaicił koncert muzyki lekkiej zespołu salonowego 63 p. p.

— Ostatni wieczór czwartkowy w Konfraterni Artystów poświęcony był zagadnieniom z filozofji architektury. Dr. Kusztelski wygłosił referat p. t. „Fasady domów — próba analizy estetycznej”.

Składki i pokwitowania

Na Tow. „Caritas”: Marjan Pachucki w dniu imienin ks. Infulata J. Klosa, 20 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 25 złotych.

Na chleb św. Antoniego: W. F. 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 19,50 złotych.

Dla wdowy i dziecka po śp. Janie Buszce: W. F. 1 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 218,75 zł.

Dla biednych parafji Naramowice: Dnia 16 bm. wypłaciliśmy 28 zł.

KSIĘGI STANU GWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 17 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu): lek. Józ. Nowak i Irena Radomska; drog. Stan. Koelsch i Jadw. Śmigielka; druk. Aleks. Radomski i krawc. Jadw. Łecka; ślus. Józ. Miedziński w Rawiczu i Wł. Wolniakówna; pom. gastr. Wł. Lewandowski i ekspedj. Hel. Bury; fryzj. Zenon Borowicz i Bogusł. Witecka; rob. Wojc. Płocznik; Czerwonawies, pow. Kościan, i ślus. Wł. Wojciechowska; bud. Wł. Marcinkowski i Franc. Kujik; druk. Adam Franke i Zofja Wieland w Środzie; handl. Adam Holasz i krojczyni Pel. Przymowiczówna; księg. Jan Olsztyński i urz. przyw. Aleks. Kuberska; szof. Jan Tomczak i rob. Pel. Józwiakówna w Czerwonaku, pow. poznański; urz. assek. Fr. Dembiński i ekspedj. Anna Chorzelewska; rozw. książk. Józ. Tomaszewski i Klara Kłapeczyńska; ślus. Wojc. Józwiak i krawc. Stan. Stanička; plut. zaw. Wł. Budkiewicz i Stan. Olbińska.

Zgony:

Dnia 17 marca 1936 r. zapisano następujące zgony: Narcyz Turguth, 3 lat, 3 mies.; Eleonora Sonnenberg z domu Meyer, 41 lat; Cecylja Marja Mateusiakówna, 3 mies. 19 dni; Eliza Spranger z domu Bleich, wdowa, 85 lat; Aleksander Schulte-Noelle, stolarz, 47 lat; Teodor Wolff, 3 dni; Franciszek Ksawery Woliński, 7 dni.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ZABYTEK, KTÓRY WALCZY...

Kresowe miasteczko — Które ma tradycje i ambicje — Wyjedźmy poza Krzemieniec — Tatarskim Czarnym Szlakiem — Resztki świetności — Zabytki... — Ludzie co się ostali — I nie ustępują — Piekielny sport — Dwór i kultura — Tylko z dobrej woli — Staszic, ale na odwrot...

Krzemieniec, 16 marca

Wołyń stał się modnym, a ze wszystkich jego miast i miasteczek Krzemieniec zdobył i zupełnie słusznie — największe zainteresowanie. Pojawiają się wciąż artykuły, oświetlające nasze miasto w najrozmaitszych „płaszczach” i „odcinkach”: Krzemieniec-Ateny Wołyńskie, Liceum krzemienieckie, Krzemieniec-ośrodek narciarski i punkt turystyczny, wytwórnia przemysłu sportowego, szkoła szymbowcowa, Wakacyjne Ognisko Muzyczne z siedzibą w Liceum, wystawy regionalne przemysłu ludowego, wystawy rolnicze, wystawy sztuki, Krzemieniec-źródło natchnienia malarzy, ognisko pracy społecznej, skarbnica swoistego stylu, wdzięczny teren pracy konserwatorów. — I cóż tu jeszcze o Krzemieńcu pisać? — Chyba to, że idzie naprzód wielkimi krokami i promieniuje na cały Wołyń. Przeszła być partycularzem, porywają go ambicje, a mając odskocznnię świętych tradycji, chce wybić się z szarzyzny prowincjonalnej.

*

Przenieśmy się teraz na prawdziwą prowincję, na cichą, zapadłą wieś. Zagłębimy do jednego z tych naprawdę już zabytków muzealnych, jakimi stały się nasze dwory na Wołyniu. Mówię: muzealnych, jedynie ze względu na ich zmniejszającą się przeraźliwie liczebność. Porzucamy wąskie uliczki, handlujących Żydów, wieśniaków ciągnących na targ, młodzież szkolną, spieszącą do licznych uczelni Długą ulicą, główną arterią wydostajemy się na przedmieście, aby zacząć się pięć ku górze po stromej szosie. Za nami, na dole łamią się fantazyjne linie kolorowych dachów, z dominującym kompleksem licealnych budowli. Towarzyszą nam jeszcze ostre zbocza góry Bony, uwieńczone szczybatymi zębami ruin, ale i te nas opuszczają, pozostając na straży słonecznego w dole miasteczka. Mijamy ostatnie domki i ostatnie rudery, zdobywamy ostatnie wzniesienie i nagle ogarnia nas bezkresna równina. Wyjechaliśmy na Wyż Podolski, do którego końcowych stromych zboczy przytulił się Krzemieniec. Góry, pagórki, rozpadliny, sady, gaje, łamany zgiełk domków, kopuły, wieżycy, czerwone karpówki, wszystko zostało poza nami, zapadło w głębokim jarze.

Ogarnia nas cisza i chłoność dal. Szeroki gościniec, dawny Czarny Szlak tatarski prowadzi nas dalej i dalej wciąż na wschód, aż hen pod granicę sowiecką. Szosa dawno się skończyła; droga coraz mniej uczęszczana; koła, oblepione tłustym czarnoziemem wolno przeryniają się przez rozgrznięte koleiny. Tu głusza, tu zapadłe kresy.

*

Stary, wielki dwór. Jeszcze widać ślady dawnej świetności: oszklone ściany zimowego ogrodu, piękne balustrady wzdłuż werand i krużganków, łatanych teraz i podtrzymywanych z mozołem. Odwieczne kasztany wiążą swe czarne konary nad pięknym, szerokim łukiem wjazdowej alei. Widać tu jakąś zawziętą rękę, która zaciera rany, zadane naprzód bezmyślnym barbarzyństwem bolszewickim, a potem ciężkimi kolejami losu, który gnębił, ludzi i ostatecznie dezorientował zniszczonego ziemianina kresowego, jakgdyby upatrzył w tem sobie jakiś piekielny sport, aby zanurzać z głową i znów wyciągać z głębi nieśczęsnego delikwenta, by na chwilę odzyskał przytomność i znów zagłębił się w toni.

Trzeba mieć żelazne zdrowie i nerwy, aby wytrzymać te wszystkie salto mortale: od komisarza skarbowego do komornika, z kościstych ramion kryzysu prosto do urzędu podatkowego. Kto wytrzyma, będzie hartowny, jak stal, ale tymczasem miotać się musi w tej matni, w którą wplątała go może trochę własna lekkomyślność, ale głównie nieszczęśliwe okoliczności i wrocie nastawienie, godzące nie tylko w mienie obszarnika, ale w jego spokój, w jego ludzkie życie. A jednak żyć muszą ci ziemianie, muszą mieć jakiś dorobek, muszą coś przedstawiać na płaszczynie współczesnego życia; nie mogą być jedynie steroryzowanymi biedakami, co oczekują ostatecznego

ciosu, ostatecznego dekretu, który ich zmiecie z widowni społecznej, jako przedstawicieli pewnej „klasy”.

*

I są jeszcze tacy, którzy potrafią żyć inaczej, żyć po swojemu. Potrafią wyzwolić się z pod psychozy strachu i tymczasowości i — choćby najwyższym wysiłkiem — utrzymują się w formie. Wytrwale i ze spokojem prowadzą swój warsztat rolny, dając możność zarobku i wypłacając ten zarobek sumiennie. A jednocześnie takie wykopaliskowe dziwłagi potrafią mieć osobiste zainteresowania, nieraz poważne i głębokie. Chodzą w dziurawych butach, ale pręnumerują cenne pisma i czytają ciekawe książki. Starają się też czynić dobrze — nie dla sportu, nie dla snobizmu, nie dla tytułów; podchodzą do bliźniego nie w liberji społecznikostwa, z wielkim frazesem i zimnym sercem, nie cedzą swych dobrych uczynków przez alembik formulek, paragrafów, protokółów i ustaw. W tych ginących dworach odnajduje się dziś rzecz bardzo rzadką: bezpośrednią miłość bliźniego. W takich dworach bywają kaplice, przerobione z wielkich salonów, albo całe kościoły, umieszczone w pawilonach, co wobec małej ilości parafii katolickich na kresach jest rzeczą pierwszej wagi. Niema tu miejsca na ową „katalogową” dobroczynność dzisiejszych, a właściwie wczorajszych działaczy. Dziś bowiem stoi na rozdrożu, a jutro chyba należeć będzie do ludzi z krwi i kości, z żywo bijącym sercem zamiast zimnego preparatu, wylętego podczas długich posiedzeń i jałowych dyskusyj.

W takich dworach bywają świetlice, gdzie ludzie zbierają się na wspólne zabawy, na słuchanie odczytów i pogadank, wygłaszanych przez skromnych śmiertelników, przez ludzi bez tytułów, bez cenzusów, nie należących do żadnego klanu — ot poprostu ludzi dobrej woli. Bywają biblioteki i czytelnie, wspólnymi siłami dworu i inteligencji miejskiej utrzymywane. W takich dworach prowadzi się kursa doksztalające i katechizację dzieci. Po takich dworach nauczycielstwo wiejskie znajduje chwilę wytchnienia w kulturalnym, estetycznym otoczeniu, przyjmowane ze szczerą, prostą gościnnością, która pozwala wydobyć się z atmosfery fachowości, tak szczerze dziś przylegającej, niemal przyrastającej do każdego człowieka pracy.

W takich dworach utrzymał się jeszcze pogodny spokój ludzi, którzy w pośpiechu gonki życiowej nie zagubili zupełnie samych siebie, nie zatracili swego należytego stosunku do ludzi, do przyrody, do Boga.

Życie wyrzuciło ich poza nawias, a pewnie w niedalekiej przyszłości zmiecie ich zupełnie z powierzchni. Zanim jednak odmówimy ostatni „wieczny spoczynek” nad zlikwidowaniem życia dworów i ich mieszkańców, czy niedobrze byłoby rozejrzeć się na chwilę w sytuacji i przypomnieć słowa Staszica, który, walcząc o prawa dla mieszczan i chłopów, starał się wytłumaczyć ważność podniesienia dobrobytu pokrzywdzonych, twierdząc, że „narod, to wszystkie stany, tak ze sobą spójne, że szczęście i nieszczęście jednego dotyka jednakowo wszystkie inne”. — Czyżby te słowa nie znalazły analogicznego zastosowania w dzisiejszej sytuacji — a tylko w odwrotnym stosunku?...

Elżb. Zaleska - Dorożyńska

Pisma nadesłane

„Życie Sztuki”. Zesz. 2. Treść: B. Suchodolski: „Wielkość sztuki i odrodzenie kultury” — J. Pulikowski: „Zagadnienie historii muzyki narodowej” — B. W. Lewicki: „Budowa utworu filmowego” — W. Hulewicz: „Możliwości artystyczne radja” — J. Lorentowicz: „Staly kryzys w teatrze polskim” — M. Walicki: „Nowe poglądy na rolę prądów mistycznych w sztuce” — E. Wittig: „Uwagi o współczesnej rzeźbie francuskiej” — A. Dygat: „Paryż z epoki II-go Cesarstwa a przyszła Wielka Warszawa” — Z. L. Zaleski: „Drogi i bezdroża biografii” — Życie sztuki w Polsce — Życie sztuki zagranicą — Marginalia — Pro domo — Adr. Red. Warszawa, Pałac Staszica.

ŻYCIE KULTURALNE

DZISIAJ OSTATNI ODCZYT WŁADYSŁAWA TARNAWSKIEGO

W sali Strusia w Collegium Medicum, przy ul. Fredry, o godz. 20, zamyka dzisiaj w śróde prof. dr. Władysław Tarnawski cykl swych wysoce interesujących prelekcji o powojennej powieści i noweli w Anglii.

Cykl ten odbywa się, jak wiadomo, połączeniemi staraniami Koła Polonistów oraz Koła Anglistów S. U. P., obejmuje zaś sześć prelekcji. Zdawaliśmy sprawę kolejno z poprzednich pięciu, tak że czytelnicy zostali poinformowani o bogactwie materiału, jaki został przez znakomitego lwowskiego anglistę ujęty i omówiony w szeregu wykładów, których jasna i lekka forma zawierała treść pełną bystrzych uwag, epostrzeżeń, ocen i analogij. Prof. dr.

Tarnawski rzucił zarys swój na tło kulturalno-historyczne, ze szczególnem uwzględnieniem zmian obyczajowych, jakie spadły po wojnie na społeczeństwo angielskie i przez jakiś czas zakrawały na formalny przewrót w tradycyjnych jego zapatrywaniach i sposobach bycia.

Dzisiejszy, ostatni wykład, ma za przedmiot powieści wojenne, oraz renesans powieści historycznej. Każda z prelekcji stanowiła dla siebie osobną całość; nie inaczej będzie z dzisiejszą, która wszelako zamknie cały cykl i przyniesie pewną jakby reasumcję poprzednich, tak bardzo interesujących wywodów świetnego uczonego.

MUZYKA

Artyści polscy zagranicą. Z Berlina donoszą nam: Melomanów poznańskich, którzy obecnie są świadkami gościnnych występów w operze p. Adeliny Korytko-Czapskiej, powinno zainteresować przyjęcie, jakie spotkało wybitną artystkę w Berlinie, gdzie występowała w Operze państwowej, jakoteż w sali koncertowej. Krytycy berlińscy zarówno w pismach codziennych jak w poważnej muzycznej „Signale” analizują szczegółowo piękny głos i ekspresję p. Korytko-Czapskiej, podnosząc szlachetne brzmienie również w pianach, jak w forte, mocną ekspresję oraz artystyczne potraktowanie repertuaru pieśniarskiego, w którym znajdowały się nieznane a ciekawe nowalje, jak muzyka argentyńska, obok rzadziej słyszanych pieśni rosyjskich i polskich (w tem wiele Chopina). Sukces był wielki, i pewnie zachęci przyjętą z takim uznaniem artystkę do dalszych objazdów po Niemczech.

Na międzynarodowym kongresie muzykologów, który odbędzie się w Barcelonie w kwietniu, delegatem Polski będzie dr. Julian Pulikowski z Warszawy, syn znane go skrzypka.

WIECZÓR PLASTYKI TANECZNEJ

Kolejny wieczór plastyki tanecznej, z cyklu urządzanego w dłuższych odstępach przez uczennice prof. Walentyny Wiechowiczowej, odbędzie się w najbliższy piątek, dn. 20 b. m. w Pałacu Działyńskich o godzinie 20.

W programie znajdują się kompozycje plastyczne, osnute na tle utworów następujących: „Beethovena „Eccossaise” i adagio z „Sonaty Księżycowej”, Rameau „Sarabanda”, Chopina prelud f-moll i polonez A-dur, oraz mazurek pośmiertny nr. 52, Griega Taniec Norweski i fragmenty z Sonaty fortepianowej, Beli Bartoka Allegro Barbaro, Debussyego Cake Walk. Osobno też będą wykonane kompozycje plastyczne bez muzyki.

Wieczory plastyki tanecznej budzą zawsze żywe zainteresowanie amatorów tej ciekawej sztuki. Wieczór obecny ma charakter poważniejszy, w przeciwieństwie do poprzedniego, karnawałowego, który obejmował same formy taneczne. Wykonawczyniami będą zarówno solistki, jak zespół uczennice prof. Wiechowiczowej, między solistkami wystąpi p. Mira Lanżanka, która wkrótce urzędzi własny recital.

NAUKA

Ciężki wodór i jego związki. Dziś, w śróde w ramach Powszechnych Wykładów Uniw. Pozn. mówić będzie o godz. 20 w sali Col. Medicum, II pt., st. as. dr. Tadeusz Tucholski na temat „Ciężki wodór i jego związki”. — W piątek, 20. III, znakomity uczone prof. Kazimierz Tymieniecki wygłosi w sali XVII Col. Minus odczyt p. t. „Problem miast słowiańskich we wczesnym średniowieczu”. — Wstęp 30 i 15 gr (dla młodzieży i wojskowych niższych stopni).

Z Polskiego Tow. Historycznego. Z Łodzi donoszą nam (w. p.): Łódzki oddział Pol. Tow. Histor. odbył posiedzenie naukowe z odczytem dr. Jana Warężaka z Warszawy p. t. „Osadnictwo w ziemi łowickiej”.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Jeszcze jedno „Wesele” regionalne. Z Kałowie piszą nam (ad.): W powiecie świętochłowskiem leży wieś rolnicza Wielka Dąbrówka, znana szeroko na Śląsku. Przetrawiły w niej w najczystszej formie piękne zwyczaje ludowe, Dąbrówczanie, jak ich tu nazywają — „pampónie” (gospodarzem) odznaczają się odrobnnością w mowie, zwyczajach i pieśniach. Bardzo mało używają germanizmów.

P. Władysława Patłowa zwrócił uwagę na bogactwo folklorystyczne tej ciekawej miejscowości i napisał widowisko „Wesele w Dąbrówce Wielkiej”. Widowisko to wystawione niedawno w Zakopanem — obejrzeli kilka miejscowości na Śląsku. Zatem Śląsk zna już try „Wesela”. Cieszyńskie, górnośląskie i wielkopolskie.

TEATR

Najnowsze dzieło Rosłworowskiego, noszące tytuł „Czerwony marsz” ukazało się w Krakowie na jubileusz znakomitego pisarza nakładem Związku Zawodowego Literatów. „Czerwony marsz” ma za tło rewolucję francuską z r. 1789.

Co grają w Warszawie? Teatr Narodowy wystawił „Mieszczanina szlachcicem” Moliere’a z Zelwerowiczem w roli tytułowej.

Jubileusz aktorki. W Łucku odbędzie się dn. 20 b. m. uroczystość trzydziścielcia pracy scenicznej, obchodzona przez p. Zofję Sławińską, zasłużoną artystkę scen polskich. Jubileuszem zajmuje się specjalny komitet. Odegraną będzie sztuka Bus-Fekete’go „Trafika pani generałowej” z jubilatką w roli eksgenerałowej-trafikantki.

OCHRONA ZABYTEKÓW

Dwie pamiątki grunwaldzkie. Z Krakowa donoszą nam (krt): Dotychczas mieliśmy w Polsce jedną kościelną pamiątkę triumfu grunwaldzkiego, mianowicie relikwiarz komtura Henryka de Bode z roku 1365, znajdujący się w naszym kościele św. Florjana. Obecnie dr. Adam Bochnak i dr. Julian Pagaczewski odkryli drugą: jest nią relikwiarz katedry sandomierskiej. Z pracy, przedstawionej wspólnie przez wymienionych obu uczonych Polskiej Akademii Umiejętności, okazuje się, że relikwiarz ten, przywieziony po Grunwaldzie z zamku krzyżackiego w Brodnicy, przydzielił Jagiello katedrze sandomierskiej.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Wymiana europejska Polski z stacjami obcemi wyraża się za rok 1934-35 w 44 transmisjach przyjętych z zagranicy, oraz w 47 nadanych. Polskie audycje brało 89 stacyj obcych.

SZKOLNICTWO

Nauczyciel czy nauczycielka? Ciekawą ankietę przeprowadził p. Mamczyć w swej szkole. Opierając się na pracy Claparède’a, postawił dzieciom następujące pytanie: „Przy kim chciałbyś uczyć się, czy przy panach, czy przy paniach, i dlaczego?” — Odpowiedzi udzieliło 286 uczniów i uczennice klas od III—VII szkoły powszechnej. W ogólnem zestawieniu za nauczycielem opowiedziało się 109 cz. 38 proc. dzieci, za nauczycielką 143 t. j. 50 proc. zaś dla 34 dzieci obojętną rzeczą było to, kto uczy. Widać z tego, że większość dzieci woli nauczycielkę. Motywy tego podawano różnorodne: nauczycielka jest łagodniejsza, bardziej serdeczna i przyjaźliwsza, stawia sprawiedliwiej stopnie, jest wesoła. Zwolennicy nauczyciela wysuwają takie argumenty: umie lepiej utrzymać porządek w klasie, lepiej wytłumaczy lekcję, jest mniej nerwow. Wniosek ogólny w całej pracy jest ten, że dzieci wola nauczyciela ze względu na wyniki pracy, a nauczycielkę z powodu wpływu wychowawczego. Interesująca praca p. Mamczyca została ogłoszona w nr. 4 i 5 „Przyjaciela Szkoły”. (sn.)

VARIA

Nowe książki. Nakładem wydawnictwa ks. ks. Pallotynów ukazała się w druku trzyaktowa sztuka dla teatrów amatorskich p. t. „Prorok Narodowy”. Ma ona za temat postać wielkiego kaznodziei ks. Piotra Skargi i opracowana została na 400-ną rocznicę jego urodzin. Nadaje się na obchody narodowe i skargowskie. (vp)

Książki nadesłane

Marjan Piechal: „Srebrna waga”. Warszawa 1936. Towarzystwo Wydawnicze.
Ewa Szelburg-Zarembina: „Ogród króla Marcina”. Warszawa-Lwów, Państwowe Wyd. Książek Szkolnych.
Marja Kownacka: „Kukuryku na ręczniku”. Warszawa-Lwów 1936. Państwowe Wyd. Książek Szkolnych.
Gustaw Morcinek: „Po kamienistej drodze”. Warszawa-Lwów 1936. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych.
Feliks Płazek: „Zburzenie Trebizondy”. Kraków 1936. Gebethner i Wolff

SPORT

NASZA ANKIETA

Najważniejsze bolączki piłkarstwa

Rozmowa z kierownikiem piłkarskiej Warty p. Ślebiodą

WL. ŚLEBIODA

Oto co powiedział nam kierownik sekcji piłki nożnej „Warty” p. Ślebioda:

— Klub nasz ma pracę o tyle ułatwioną, że posiada trenera. Brak bowiem trenerów w klubach wielkopolskich jest jedną z przyczyn zastoju w piłkarstwie. Nie odczuwało się tego braku tak długo, póki do klubów napływała młodzież ze szkół średnich. Jednak z uwagi na istniejący od kilku lat zakaz przynależenia młodzieży szkolnej do klubów sportowych, dopływ odpowiedniego narybku jest bardzo nieznaczny. Większość przystępujących obecnie członków to materiał może dobry fizycznie, lecz z uwagi na niższy poziom umysłowy jest on znacznie trudniejszy do szkolenia. Dlatego znaczna część klubów wogóle nie posiada drużyn młodzieży i juniorów, gdyż niema poprostu w klubach ludzi, którzy mogliby się w dostatecznej mierze poświęcić szkoleniu tych drużyn. W klubach tych cały wysiłek zarządu zwraca się ku szkoleniu pierwszej drużyny, gdyż jej wyniki decydują o sytuacji klubu i jego dochodach. Jest to jednak praca na krótką metę. Po pewnym czasie w pierwszej drużynie brak rezerwowych, a pamiętać należy, że najlepiej przywiązuje się do barw klubowych ten, kto jest wychowankiem klubu od swych najmłodszych lat.

W Polsce brak trenerów. Organizowane kursy trenerskie tylko w części ratują sytuację, bowiem gracze nasi fałszywie ustosunkowują się do krajowych trene-

rów i nie doceniają ich rad. Bez zastrzeżeń polscy gracze słuchają zarządzeń trenera zagranicznego. Dopiero też wtedy, gdy wprowadzony zostanie przez trenera zagranicznego rygor i gracze przyzwyczają się do tego, że muszą być kierowani, będzie mógł miejsce jego zająć trener krajowy. Trenerzy objazdowi przybywający na krótki okres czasu, sprawy nie rozwiązują, nie zdołają się oni bowiem zapoznać z materiałem i poprzestawają na wykładach teorii. Najkrótszy czasokres pracy ich w jednym ośrodku powinien trwać przynajmniej 3 miesiące.

Jedną z dalszych bolączek jest zbyt wielka ilość spotkań o punkty. Niezaprzeczenie bowiem tylko w czasie spotkań towarzyskich rozwijana jest gra właściwa, podnosząca ogólny poziom drużyny i jej wartość moralną. Zbytne obsadzenie terminów grami mistrzowskimi, uniemożliwia poprostu rozgrywanie spotkań towarzyskich, szczególnie zaś z drużynami innych okręgów.

Jeżeli chodzi o środki zaradcze, to należy do nich: zniesienie zakazu należenia młodzieży do klubów, przydzielanie trenerów okręgom na dłuższy okres czasu, częstsze urządzanie obozów w rodzaju obozu dla młodej reprezentacji, który ma się odbyć w Katowicach w czasie od 23 bm. do 2 kwietnia (zbyt krótki czas trwania), oraz umożliwienie klubom rozgrywania gier towarzyskich.

Nasze zamierzenia tegoroczne idą po tej linii. Zatrzymaliśmy więc trenera, który obecnie od początku sezonu użytkuje swe doświadczenia ubiegłoroczne. Wolne od rozgrywek terminy poświęcimy spotkaniom towarzyskim szczególnie z przeciwnikami zagranicznymi. Tak więc na Wielkanoc gościć będziemy dwie drużyny (Holsztein Kilonia i Blau-Weiss Berlin), a na Zielone Świątki pertraktujemy z Fortuną z Düsseldorfu. Dalszą opieką otoczoną zostanie młodzież i juniorzy. — Skład naszej ligowej drużyny prawdopodobnie nie ulegnie zmianie. Będziemy się starali, co najmniej przez pierwszą serię rozgrywek, utrzymać skład niezmienny. Co do wyniku tegorocznych walk ligowych jestem najlepszej myśli.

Co stwierdził kierownik sekcji piłkarskiej Legji p. Schmidt

ALFONS SCHMIDT

— Jako jedną z najważniejszych bolączek poznańskiego piłkarstwa uważam brak dopływu młodzieży zeskół do klubów piłkarskich. Drużyny składają się obecnie przede wszystkim z młodzieży rzemieślniczej i robotniczej, która aczkolwiek do sportu garnie się z największą ochotą i posiada odpowiednie warunki fizyczne, nie ma odpowiednich możliwości treningowych. Reszta graczy to bezrobotni, którzy są materiałem bodaj najgorszym, bowiem moralnie przedstawiają się słabo i klub na nich nie bardzo może liczyć. Z chwilą wybiecia się ponad poziom drużyny, wykorzystują swe walory sportowe, dopominają się o posady, a gdy tej nie otrzymają, szukają jej w innych klubach, a przedewszystkiem w klubach fabrycznych czy wojskowych, które jeszcze „dysponują” posadami. Czołowe drużyny okręgu dlatego się cofnęły a średnie stoją na miejscu, przez to wyniki pewne wyrównanie się klasy.

Na sprowadzanie silnych drużyn zamiejscowych brak przedewszystkiem wolnych terminów oraz dostatecznego poparcia publiczności, która spotkania drużyn klasy A uważa jako mniej ciekawe.

W szczęśliwszym położeniu jest Śląsk, który posiada największą łatwość utrzymywania kontaktu z drużynami pobliskich ośrodków. Tu też leży tajemnica wchodzenia drużyn śląskich do ligi. Drużyny innych ośrodków bowiem, przeważnie dopiero w rozgrywkach o wejście do ligi mają okazję spotkania się z obcym przeciwnikiem. Gdybyśmy posiadali w okręgu więcej silnych drużyn, spotkania z nimi, podciągnęłyby inne zespoły oraz zwiększyłyby zainteresowanie publiczności. Niezawodnie zmianę w tym kierunku przyniosłoby utworzenie lig regionalnych. Potaniu uległoby sprowadzanie drużyn zamiejscowych, które obecnie jeszcze wciąż żądają bardzo wysokie ryczałty.

Co się tyczy naszych zamierzeń na nadchodzący sezon, to nasamprzód mamy do rozegrania i mam nadzieję wygrania jeszcze jeden raz, mistrzostwa okręgu. Później o ile tylko będziemy dysponowali wolnym terminami, wyzyskam je na spotkania towarzyskie z zespołami zagranicznymi. W dalszym ciągu trwać będą prace nad budową boiska, którego wykonanie może nastąpić jedynie wtedy, gdy otrzymamy odpowiednią pomoc finansową. W takim stanie rzeczy pierwsza drużyna rozgrywać będzie swe spotkania na stadionie miejskim a drugie drużyny na własnym boisku, które prawdopodobnie do tego stanu zostanie doprowadzone już w najbliższym czasie. Skład pierwszej drużyny nie ulegnie większym zmianom. Sobieralski z Pomorza grać będzie w bramce, Bilewicz z WKS Wilno na centerze oraz Klimczak na środku.

KRĘGLARSTWO

W sporcie kręglarskim na terenie Poznania w dalszym ciągu panuje wielkie ożywienie, co ma swoje uzasadnienie w potrzebie silnego treningu do turnieju, który odbędzie się z okazji Igrzysk Olimpijskich w Berlinie, a do którego związki kręglarskie Bydgoszczy, Krakowa i Poznania zgłosiły już swój udział.

Poznański Związek Kręglarzy w tym celu urządził kulanie o puchar związkowy, który po zaciętej walce zdobył p. Lucjan Żelazny z klubu kręglarskiego „Stella”, z wynikiem 1416 kręgli.

Ostatnio odbyło się kulanie na kręglarni związkowej p. Zielińskiego przy ulicy Rolnej z udziałem klubów „Stella” i „3 razy 9 Cegielski”, w składzie szóstek, ze 100 rzutów. Zwyciężyła „Stella” 4362 pkt., przed drużyną „3 razy 9 Cegielski” 4345 pkt. Bardzo dobre wyniki osiągnęli pp. Tomczyk 766 i Zieliński 739 pkt. (kl. Cegielski), oraz Ziętowski 753 i Wiśniewski 744 pkt. (Stella). (pt.)

Piłka nożna

O spadek z klasy B. Śremski K. S. — Sokół-Kępno 0:2 (0:0).

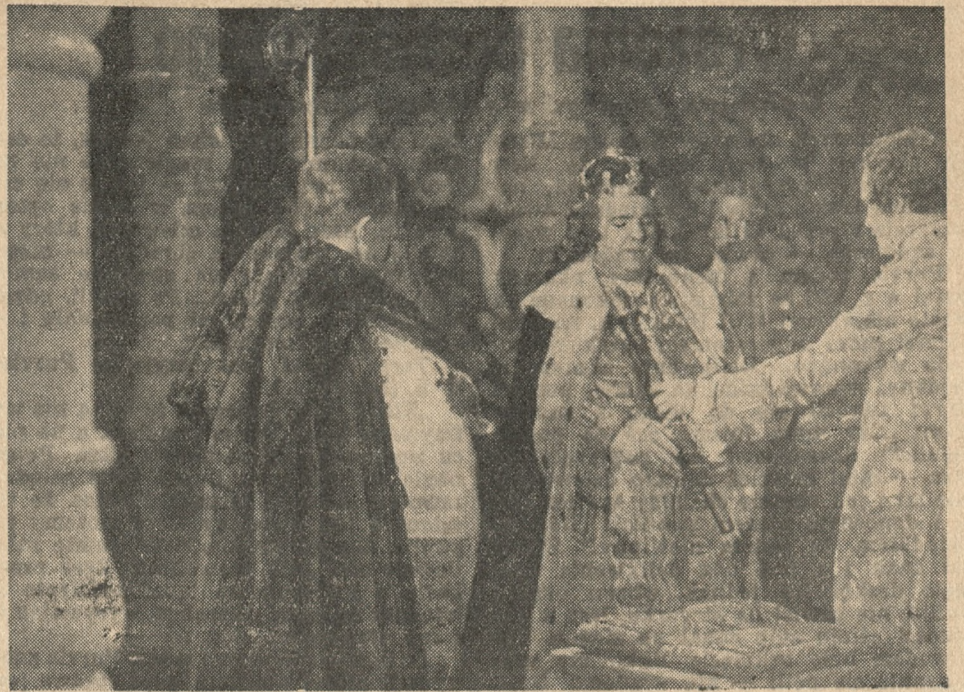
O mistrzostwo klasy C. Victoria-Ostrzeszów — Strzelec-Wieruszów 6:2 (2:1).

W Kępnie Polonia przegrała do Sportfreunde (Konstadt) 0:3 (0:2). Zwycięstwo drużyny gości zasłużone, technicznie przewyższali zespół miejscowy.

Odwołanie obozu w Katowicach. Ze względu na trudności urlopowe większości zawodników, PZPN odwołał dwutygodniowy „obóz młodych” w Katowicach, który miał się rozpocząć 23 bm.

W związku z powyższymi odwołanymi zostały również dwa spotkania piłkarskie pomiędzy reprezentacją „obozu młodych” a „Sportclubem” z Wiednia, które wyznaczono były na 28 i 29 bm. w Katowicach.

PZPN projektuje zorganizowanie obozu młodych w połowie czerwca. (PAT.) to nadmienić, że w drugim secie tenisistka francuska miała 4 piłki meczowe. W handicapie gry mieszanej Jędrzejow-

Król August Mocny

przed koronacją, ze wszystkimi insygniami władzy królewskiej Rzeczypospolitej Polskiej. Scena z filmu niemieckiego o polskim królu, który ujrzymy niedługo na naszych ekranach.

ng 7054

ska, startując w parze z królem Szwecji, przegrała do pary Roy-Kaersten w trzech setach 6:2, 3:6, 4:6.

Warta komunikuje, że treningi jej piłkarzy odbywają się na boisku pod nadzorem trenera p. Riebe, we wtorki i czwartki dla drużyny ligowej i Ib, w środy i piąki dla pozostałych drużyn, od godz. 15 do zmierzchu. (kom)

Przeciwnikiem ligowej „Warty” w niedzielę o godz. 15 będzie „Gedania”, jedyna polska drużyna w Gdańsku. Przybywa ona do Poznania w najsilniejszym składzie. Zawody zapowiadają się ciekawie. (kom)

Legia rozegra w niedzielę o godz. 11.15 spotkanie towarzyskie z Toruńskim Klubem Sportowym 29 na stadionie miejskim. Będzie to ostatnie spotkanie Legii przed rozpoczęciem mistrzostw. (kom)

Wioślarstwo

Trener olimpijski p. Haspel przybył już do Warszawy i rozpoczął treningi z czołową klasą warszawskich wioślarzy.

Program pracy p. Haspla przedstawia się następująco: od połowy maja — na terenie Poznania, od połowy czerwca — w Kruszwicy na obozie przedolimpijskim. W czasie obozów w Kruszwicy rozegrane zostaną eliminacyjne regaty: w Bydgoszczy 28 czerwca i na Gopie 19 lipca.

Ostateczne wioślarskie eliminacje olimpijskie odbędą się na mistrzostwach Polski w Bydgoszczy w dniach 25—26 lipca.

Tenis

Jędrzejowska przegrała w finale międzynarodowego turnieju tenisowego w Cannes po raz drugi w tym sezonie do Francuzki Mathieu w trzech setach 0:6, 7:5, 6:8.

Mecz trwał przeszło dwie godziny i był obrazem walki niezwykle zaciętej.

Odpowiedzi redakcji

P. Tad. Lesz. Piaski. — Trasa naszego biegu juniorów, który odbędzie się 19 kwietnia, wynosić będzie około 2000 m., podobnie jak w roku ubiegłym. Czas zwycięzcy Andrzejewskiego wynosił 9:01.8.

korespondencja

z czytelnikami

— Z. W. — Poznań. O ile dłużnik nie jest posiadaczem gospodarstwa rolnego, może Pan weksel ten prawidłowo wypełnić i o dniu płatności powiadomić akceptanta i żyrańta z upomieniem o uregulowanie w dniu płatności. W razie niewypłacenia w dniu płatności, należy weksel dać zaprotestować przez notariusza, komornika sądowego lub pocztę, a następnie weksel wyskarżyć i na podstawie wykonanego wyroku przez komornika sądowego dokonać zajęcia wierzytelności dłużnika z tytułu spadku. (K)

— W. Z. 105. Hipoteka ta podlega ustawie moralizacyjnej, wedle której spłata kapitału nie jest wymagana przed 1. 1. 38 r. Odsetki należą się od dnia płatności w wysokości 5 proc. w stosunku rocznym. Wierzyciel hipoteczny może hipotekę scedować bez zgody dłużnika instytucji kredytowej, ostatnia ma jednakże prawo potrącenia swej wierzytelności od wierzytelności wierzyciela, nawet i po cesji. Roszczenia wekslowe do akceptanta przedawniają się w 3 latach, a do wystawcy czyli żyrańta w jednym roku. (K)

— 131. L. K. Bez nadesłania kwitu abonamentowego odpowiedzi zasadniczo nie udzielamy. (K)

— „Anna”. Ponieważ lokator wynajął mieszkanie li tylko na cele mieszkalne,

nie ma on zatem prawa używać części mieszkania jako składnicy i może mu Pani to zakazać, a jak się do tego mimo kilkakrotnych upomnień nie zastosuje, wypowiedzieć mu umowę najmu w terminie ustawowym i skarżyć o eksmisję. (K)

— „Zofja 100”. Co do balkonu należy zgłosić to na piśmie do urzędu budowlanego, który po zbadaniu, nakaze gospodarzowi naprawę. O wybrkach w świetlicy, należy powiadomić właściwy komisariat policji państw. (K)

— K. D. Odpowiedni wniosek stawić należy do powiatowego urzędu rozjemczego przy właściwym starostwie. Wysokość opłat zależną jest od wartości wymiaru, którą dany urząd Pani obliczy. (K)

— „Elite”. Równowartość tej hipoteki wynosi 7571,40 zł. Czynnem podstawowym jest komorne z czerwca 1914 r., które wykazać winien właściciel domu. Jeżeli Pan tego wykazać nie może, winien Pan stawić wniosek do właściwego sądu grodzkiego, wydział dla spraw najmu, o ustalenie podstawowego komornego tem więcej, że mieszkanie to było podzielone. Póki Pan tego nie wykaze, może lokator dokonać obniżki i ostatnio płaconego czynszu i skarga jest bezpodstawną. (K)

— 101. Najpewniej jest sporządzić testament u notariusza. Sąd testamentów już nie sporządza, a własnoręcznie pisany testament zawiera w sobie zazwyczaj uchybienia natury formalnej, które testament ten przeważnie unieważniają. Testament najlepiej złożyć w sądzie. Będących w drobnych dzierżawach rolnych do 5 ha zalicza się do drobnych dzierżawców rolnych. (K)

— G. N. Gdy czynsz jest płatny miesięcznie, obowiązuje ustawowy termin wypowiedzenia najmu na miesiąc naprzód na koniec miesiąca kalendarzowego (art. 390 kod. zob.). (K)

— M. M. 100. Ordynacja ubezpieczeniowa nie przewiduje dodatków do renty wypadkowej, wobec czego nie przysługuje Panu dodatek na żonę i dzieci. (K)

— J. S. 54. O ile ubezpieczony opłacał składki bez przerwy i ukończył 65 lat, albo jest w 50 proc. niezdolnym do wykonywania swego zawodu, ma prawo do wspomnianej renty. (K)

Do robót ręcznych:

wszelkie włóczki i bawełniczki

Kałamajski

Pg 3250-12,9

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dzisiaj pełna pięknych melodii i wrażeń opera P. Czajkowskiego „Eugeniusz Onegin” z primadonną Adelina Korytko-Czapską i barytonem Z. Dolnickim (rola tytułowa). Tańce rosyjskie w wykonaniu M. Statkiewicz, Z. Grabowskiej oraz zespołu baletowego. Reżyserja K. Urbanowicza, dekoracje projektu Z. Szpingiera, dyryguje kapelmistrz St. Barański. W czwartek teatr nieczynny. W piątek opera „Aida” z gościnnym występem Adeliny Korytko - Czapskiej.

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj po cenach niższych „Stare wino”. Od jutra codziennie grana będzie najnowsza sztuka Tadeusza Kończyńskiego „Zburzenie Jeruzolimy”, koncertowo grana przez cały zespół Teatru Polskiego, dowodem czego entuzjazm publiczności i nieustające oklaski przy otwartej kurtynie.

W nadchodzącą niedzielę po południu odegrana będzie po cenach do połowy niższych świetna sztuka B. Katerwy „Przechodzień”.

W próbach najnowsza komedia St. Kiedrzyńskiego „Raz się tylko żyje”.

Wrażenia powieszzonego

Gehenna przeżyć niewinnie skazanego

Z błotnistych obszarów dorzecza Missisipi przybył w tych dniach do New Jorku maly, przysadzisty człowiek, nazwiskiem Izak Purvis i opowiedział swoje przeżycie z przed 42 lat, kiedy to z wyroku sądowego — zawisł na szubienicy.

Purvis, rodem z Minnesoty, skazany został w r. 1894 za zabójstwo dokonane na osobie niejakiego Will Buckley'a, na karę śmierci przez powieszenie i egzekucja została wykonana. Delikwenta okutego w kajdany, wprowadzono na szafot, poczem szeryf zwrócił się do niego z pytaniem: „Czy masz jeszcze coś do powiedzenia?” Skazańcowi lzy napłynęły do oczu — miał przecież dopiero dziewiętnaście lat i jak chętnie chciałby żyć jeszcze! — i donośnym głosem zawołał: „Bóg mi świadkiem, że jestem niewinny!” Szeryf dał znak i z pod nog delikwenta usunęto deskę. Ów jednak, wbrew oczekiwaniu, nie zawisł na stryczku, lecz z wysokości ośmiu stóp runął na ziemię. Czy powodem było pęknięcie linki, czy rozwiązanie się pętli — nie wiadomo. Dość, że miast skręcenia karku, Purvis doznał tylko bolesnego odrapania skóry na szyji i — zemdlął.

W aktach sądowych urzędnik zrobił adnotację: „Purvis został stracony w dniu 7 lutego 1894 r.” lecz 62-letni dziś farmer z Minnesoty żyje zawsze jeszcze, jako jedyny w swoim rodzaju unik, mianowicie człowiek, który może opowiadać o swej własnej egzekucji. Jego rzekoma ofiara, Will Buckley, został skrytobójczo uśmiercony, kiedy, wraz z swym bratem, z miasta Kolumbji powracał do domu. W Kolumbji, Buckley dnia tego występował był przed sądem jako świadek oskarżenia w sprawie przeciwko członkom organizacji „Ku-Klux-Klan”, do której Purvis należał. Brat zabitego zeznał, że w uciekającym mordercy poznał Purvisa; tenże został więc zaaresztowany, osadzony w więzieniu i w końcu skazany na śmierć.

„Nadzieję na ulaskawienie” — opowiadał Purvis — „straciłem dopiero, gdy mnie prowadzono pod szubienicę. Twarzy obecnych nie potrafiłem rozpoznać; widziałem tylko morze głów... Czy plaka-

łem, nie pamiętam; wiem jednak, że szedłem spokojnie i na rusztowanie nie potrzebowałem mnie wnieść — jak to się często zdarza. Nie jestem w stanie opisać uczucia, jakie ogarnia człowieka, który za chwilę ma umrzeć za zbrodnię — niepełnioną! Uczulem się strasznie samotnym i było mi zimno... Po chwili, gdzieś spadalem, w oczach mi pociemniało i — straciłem przytomność”.

Teraz zabrał głos przyjaciel Purvisa, E. E. David:

„Kiedy tłum dostrzegł, że linka nie wytrzymała, kilka kobiet zemdlalo, a na placu zapanowała niesamowita cisza. Potem nagle wyrwał się z tłumu jakiś ksiądz i zawołał: „Ludzie! to znak Niebios, że ten człowiek jest niewinny. Czyż możemy pozwolić, aby go tracono?” W tłumie zakotłowało się: „Nie pozwolimy! Ręce precz, kacie!” I kilkunastu ludzi podbiegło do leżącego na ziemi skazańca, wrywając go z rąk oprawców”.

Po upływie pewnego czasu, Purvis znów wydany został władzom, gdyż sprawa jego miała być raz jeszcze rozpatrywana w sądzie najwyższym. Trybunał nie uznał, że oskarżony odcierpiał już wyznaczoną mu karę śmierci, jako, że nie stało się zadość wymogom prawa, żądającego aby skazany „był powieszony i wisiał dopóty, dopóki śmierć nie nastąpi”. Wobec tego ponowną egzekucję Purvisa wyznaczono na dzień 12 grudnia 1895 roku. Nie doszła ona jednak do skutku. Na parę dni przed oznaczonym terminem, przyjaciele partyjni Purvisa wtargnęli do więzienia i towarzysza swego uwolnili. Wkrótce potem nowo mianowany gubernator karę śmierci zamienił na długoletnie więzienie. Atoli już po upływie dwóch lat, srogo doświadczony młodzieniec odzyskał wolność. W dwadzieścia siedem lat później, w r. 1922, niejaki Thornbill przyznał się do popełnienia zbrodni, za którą Purvis stanął był pod szubienicą.

Tytułem „odszkodowania”, za gehennę niesamowitych przeżyć życiowych, parlament stanu Missisipi przyznał Purvisowi „aż” pięć tysięcy dolarów! Kr.

Przykra przygoda Lehara

Franciszek Lehar, słynny kompozytor, padł ofiarą kradzieży. Złodzieje, po włamaniu się do jego mieszkania w willi podmiejskiej, gdzie zwykle mieszka, przebywając w Wiedniu, skradli większą ilość drogocennych przedmiotów, wartości około 50 tysięcy złotych. Strata to niewielka dla arcybogatego autora „Wesołej wdówki”. Niestety skradzione przedmioty przedstawiają dla Lehara wielką wartość, gdyż składają się na nie najcenniejsze pamiątki jego długoletniej kariery kompozytora i dyrygenta. M. in. łupem złodziei padły drogocenne upominki, otrzymane od panujących z całego świata, oraz pamiątki po słynnej dynastji wiedeńskich Straussów, które od szeregu lat były własnością Lehara.

Jak donosi prasa wiedeńska, Lehar za pośrednictwem dzienników zwrócił się z prośbą „do swych panów złodziei”, aby raczyli mu zwrócić skradzione przedmioty. W czasie wojny światowej zgubił on pewnego dnia swoją „kartę na chleb”. — Dał ogłoszenie i w 24 godzin później w mieszkaniu jego nagromadziło się tyle mąki i chleba, że mógł obdarzyć wszystkich biednych dzielnicy. W ten sposób odpowiedział Wiedni na jego ogłoszenie. Czy jego obecna prośba odniesie skutek — nie wiadomo, w każdym razie Lehar jest pewny, że skruszeni złodzieje oddadzą mu jego pamiątki. S. F.

Paryskie obrady radjowe

Przeszło 10 lat istnieje Międzynarodowa Unja Radjofoniczna, do której należy dziś 29 państw europejskich. Jako nadzwyczajni członkowie figurują również przedstawiciele 7 państw zamorskich. Delegacji tych wszystkich krajów odbyli ostatnio obrady w Paryżu.

Jesteśmy przytłumieni zrzeczeniem rzeczowniczym — twierdzi prezes światowej radjofonji p. M. Rambert — które w przyjacielskim nastroju omawia sprawy radjofonji i wyniki swych narad przedkłada swoim rządowi. Ten system nieobowiązującej wymiany zdań okazał się praktyczny i celowy, doprowadził bowiem do konwencji, która uporządkowała stosunki w eterze.

Z ważniejszych spraw, nad którymi obradowano, wspomnieć należy o problemie praw autorskich łącznie z prawami wykonywania płyt gramofonowych, oraz o zagadnieniu fal krótkich. Z dużym zainteresowaniem wysłuchano sprawozdania o przygotowaniach radjowych na Olimpiadę Sportową, która odbędzie się w lecie w Berlinie. Przewodniczący poinformował członków zarządu, że liczba słuchaczy europejskich, łącznie z Rosją wzrosła w roku 1935 z 23,5 na 27,6 milionów. Poza tem przyjęto jako nowego członka z głosem doradczym przedstawiciela Radja Watykańskiego, oraz wyznaczono termin najbliższego posiedzenia w Lozannie na 22 czerwca. Będą tam kontynuowane, rozpoczęte w Paryżu, prace przygotowawcze na radjową konferencję w Kairze w 1938 roku.

Nazajutrz po zakończeniu posiedzenia Unji Radjofonicznej, zebrała się w Paryżu w tym samym hotelu „Continental” po raz pierwszy międzykontynentalna Konferencja Radjowa, która obradowała do 7 marca. Braли w niej udział przedstawiciele 43 państw, w tem 16 zamorskich. Konferencja ta nie jest bynajmniej rozszerzeniem Unji Radjofonicznej, ale nową organizacją, która służyć ma nawiązaniu pierwszych kontaktów. Świat bowiem stał się niebywale mały: fale krótkie, które w ostatnich latach rozwinęły się ogromnie, łączą w sekundach jedną część świata z drugą. Międzynarodowa wymiana programów — zwłaszcza między Europą a Stanami stwarza konieczność uregulowania systemu fal krótkich w skali międzynarodowej i międzykontynentalnej.

Romantyczna wyspa

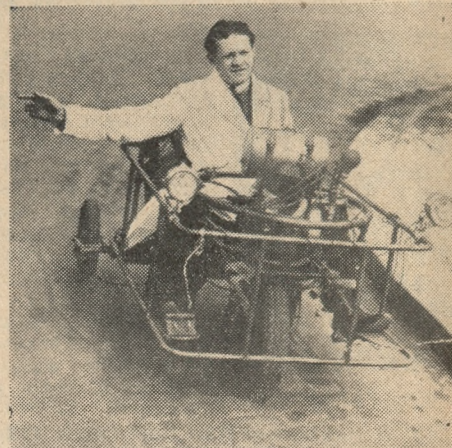
Do najbardziej romantycznych i najbardziej popularnych wysp na świecie należy Juan Fernandez. W odległości mniej więcej pięciu dni drogi morskiej od Valparaiso, (stolica prowincji chilijskiej Valparaiso) położona jest ta wysepka samotna, na której sławny bohater romansewy Daniel Defoes, znany pod nazwiskiem Robinsona Cruoe, a właściwie Aleksander Selkirk — wiodł swój romantyczny żywot.

Lecz Selkirk nie pozostał jedynym Robinsonem na uroczej tej wysepce, ochrzczonej nazwiskiem swego odkrywcy i pierwszego kolonisty, śmiałego i żądnego złota marynarza Juan Fernandez. Przez długie bowiem czasy wyspa była miejscem spotkania korsarzy i przemytników, później służyła wyspa Robinsona za kolonję karną. Z chwilą usamodzielnienia się krajów południowo-amerykańskich z pod panowania hiszpańskiego rozpuszczono w ogólnym szale wolnościowym także wszystkich umieszczonych na wyspie przestępców, która pogrążyła się znów w samotności. Następnym jej mieszkańcem został marynarz Archibald Osborn, którego towarzysze z powodu pewnego nieporozumienia w r. 1840 wysadzili na samotne wybrzeże. Samoćność jego nie trwała jednakże długo, niebawem bowiem pojawiła się na wyspie chilijska rodzina Maurelio z trzema parobkami i zaanektowała ją. Kiedy Osborn przeciwko temu zaprotestował, Don Maurelio skazał go za „bunt” na karę śmierci i własnoręcznie wykonał wyrok. Na wiadomość o tej zbrodni rząd chilijski wypędził nowych władców wyspy.

GRUŹLICA PŁUC

jest nieublagana i corocznie nie robiąc różnicy dla płci wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar. Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarze „Balsam Trikolan-Age”, który ułatwiając wydzielenie się płwociny, usuwa kaszel. n 5894

Mechanik paryski, Dazin, skonstruował oryginalny motocykl trzykółkowy, na którym zamierza odbyć jazdę z Paryża do Berlina. Ładnie i lekko wehikuł ten się nie prezentuje, ale zato zdaje się być bezpieczny i wygodny jak fotel.

Lecz na tym nie wyczerpują się romantyczne jej dzieje. W 30 lat potem pojawił się na niej nowy Robinson, najciekawszy zapewne ze wszystkich, nazwiskiem Alfred v. Rodt. Były oficer austriacki, wywędrował dla poratowania zdrowia po wojnie austriacko-pruskiej do Południowej Ameryki. Tutaj na skutek ogłoszenia w pismach wydzierżawił on od rządu chilijskiego na warunkach dość ciężkich wyspę Juan Fernandez. Miał on szeroko zakreślony plan skolonizowania i eksploataowania wyspy. Nabywszy na własność niewielki żaglowiec „Karl Edward”, Don Alfredo udał się z niewielką partją ochotników do nowej swej siedziby, która go oczarowała swą pięknoscia. Radość jego atoli zamącił pewnego dnia niejaki Lopez, który zgłosił swoje pierwszeństwo do dzierżawy wyspy, po uzyskaniu pewnej dość znacznej sumy atoli ze swych praw zrezygnował.

Teraz rozpoczął Don Alfredo ożywioną propagandę na rzecz kolonizacji swej wyspy, w następstwie czego zaczęli napływać masowo koloniści, rekrutujący się z najrozmaitszych i nie najlepszych elementów. Powodziło im się zresztą doskonale, bo wyspa żywiła z łatwością swoich ludzi. Tylko władca wyspy coraz czarniejszą widział przed sobą przyszłość. Dzierżawa musiała być placoną regularnie, a podwalni tymczasem nie chcieli pracować. Bo i poco? Co ich obchodziły troski Don Alfreda? Don Alfredo próbował utworzyć spółkę akcyjną, którejby odstąpił swe prawa dzierżawne, lecz i ten plan się nie powiódł. Nie pozostało mu nic innego, jak wyspę oddać rządowi chilijskiemu i pozostać na niej jako zwyczajny osadnik, na równi z innymi.

Przeszło ćwierć wieku spędził tak Alfred v. Rodt na wyspie Robinsona, aż stał się wraz z swą córeczką ofiarą malarji. Dzisiaj w sąsiedztwie cementarza, na którym spoczywa ostatni Robinson wyspy Juan Fernandez, wznosi się fabryka, zbudowana po wojnie światowej przez ludzi, którzy lepiej od Rodta potrafili realizować swe interesy. W. i P.

Szwajcarscy milionerzy

Jak wynika ze statystyki genewskiego departamentu skarbu, istnieje w Genewie 107 osób posiadających w swoim majątku ponad jeden milion franków. Jeszcze w r. 1932 było w Genewie o 39 milionerów więcej. W roku tym było poza tem 112 osób posiadających 750.000 do 1 miliona. Również liczba tych niepełnych milionerów spadła w ciągu trzech lat do 77 osób. 165 „półmilionerów” oraz 347 „ćwierćmilionerów” świadczy o tem, że mimo upadku wielkich majątków, wielu jeszcze ludziom nie zagraża nędza. W samej tylko Bazylei żyje jeszcze ciągle 182 milionerów. Jak widać z tego, „klasa” milionerów stopniała nieco w Szwajcarii, ale mimo to wiele jeszcze ludzi jest właścicielami majątków siedmiocyfrowych.

PRZECIWIW GRYPIE ANGINIE I CHOROZOM Z PRZEZIĘBIENIA

POLSKIE TABLETKI PANACRIN

ng 7 590

Każdy chciał - nie każdy mógł

NABYC NAJDOSKONALSZY RADJOODBIORNIK TELEFUNKEN: AMBIAJADOR JUMPHON LUB SPECIAL ZA GOTOWKE, OBECHNE SPRZEDAJEMY JE W OGRANICZONYCH ILOSCIACH NA SPZATY..... OD

RADIO-TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI I FORMY

20
ZŁ.
MIESIĘCZNIE

ng 7837

Przed wiosennym zaćmieniem słońca

Całkowite zaćmienie słońca, które nastąpi 19 czerwca roku bieżącego, będzie — jak przepowiadają astronomowie — jednym z największych w XX wieku, gdyż trwanie całkowitego zasłonięcia tarczy słonecznej przez tarczę księżycową trwać będzie dwie i pół minuty. Fenomen zaćmienia słońca będzie najlepiej widzialny w Rosji europejskiej i azjatyckiej, gdzie badać go będą liczne wyprawy naukowo-astronomiczne z całego świata, które tam przybędą. Wśród nich najważniejszą będzie wyprawa amerykańska, finansowana przez „National Geographie Society” z Waszyngtonu, na której czele stanie znany i ceniony w świecie naukowym astronom Mc. Nally z obserwatorium w Georgetown. Miejscem obserwacyjnym uczonych będzie rosyjska wioska Sara, położona w pobliżu miasta Orenburg, leżącego

na granicy Rosji europejskiej i azjatyckiej, na zachód od Uralu i północ od morza Kaspijskiego.

Wioska Sara znajduje się na linii środkowej zaćmienia. Badania meteorologiczne wykazały, że w tej części Rosji niebo w połowie czerwca jest zwykle pogodne, tak że istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że w dniu zaćmienia warunki atmosferyczne będą pomyślne i astronomi, którzy tam przybędą ze wszystkich stron świata, będą mogli rozwinąć program przewidywanych badań i prac naukowych.

Wyprawa amerykańska wyrusza w drogę już w kwietniu i będzie zaopatrzona w najbardziej współczesne przyrządy naukowe, m. in. w specjalny teleskop-olbrzym, służący do sfotografowania korony i tarczy słonecznej. S. F.

Uccie żołądek punktualnego trawienia

i wypróżniania, gdyż sprawne działanie żołądka i kiszki jest warunkiem zdrowia. Zioła magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Gastrosa” łagodnie przeczyszczają, dla-

tego też stosuje się je przy obstrukcji. Wytwórnia: **MAGISTER WOLSKI, Warszawa, Złota 14.** ng 7481

Dzień św. Józefa obchodzi się w Paryżu w sposób karnawalowy. Powyżej mamy zdjęcie najrozmaitszych komicznych poczwaj jarzynowych, przygotowanych do pochodu karnawalowego.

35 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W trzecim dniu ciągnięcia II klasy, wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł na nr.: 127017.
20.000 zł na nr.: 144924.

Po **10.000 zł** na nr. nr.: 83788 140683

192562.
Po **5.000 zł** na nr. nr.: 99940 103121 103590

12100.
Po **2.000 zł** na nr. nr.: 1034 110572.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 156071 161133

175427.

Po **500 zł** na nr. nr.: 1902 30041 121255

122914 123310 125224 163504 163522 177373

181575.

Po **400 zł** na nr. nr.: 58658 168019.

Po **250 zł** na nr. nr.: 2010 33871 48748

50190 66181 84371 85064 107675 109355 129137

129147 134638 136941 141913 160529 163891

170054 184628 190217.

Po **200 zł** na nr. nr.: 1950 24160 32435

37325 39669 45716 49098 50119 61286 70188

74372 78956 83316 87382 9621596981 102678

112413 114080 116590 122344 126858 130934

131512 133574 145440 146761 169483 178284

178379 180335 189473 194232.

Po **150 zł** na numery:

855 1088 294 412 662 780 2110 34 41 253

3997 4320 461 800 80 5187 266 67 78 393 770

901 6180 7396 9311 435 10014 11062 190 644

722 886 12209 80 376 419 742 823 13141 635

14930 55 15144 954 16057 208 675 17135 211 891

18071 580 623 725 982 19231 687 895 20468 581

21513 35 22622 23211 28 961 24251 766 324

25400 821 26582 778 27178 28243 471 29183

30097 31265 456 776 32643 58 809 918 33116

35 34129 35008 108 250 455 560 920 37141 77

230 852 965.

38021 402 35 718 862 39278 940 41180 210

860 42364 938 43767 812 44311 886 990 45371

953 46663 979 47005 810 18 980 48540 59 94

626 4967 50115 234 392 513 731 897 51534 610

743 52014 530 700 53162 428 853 55211 93 56248

56 353 784 57176 206 970 58090 158 59264 380

591 60156 61099 811 19 62095 439 63896 64137

335 65511 53 76 66035 295 549 933 67103 261

472 537 648 68037 729 917 69106 415 52 762

70836 67 71728 72467 73663 91 917 74028 102

514 75184 229 477.

76129 944 81 78546 83 659 860 922 53 72208

813 80104 81406 82036 262 565 795 904 83165

226 300 509 712 996 84327 762 85161 457 70

80567 87214 68 431 566 604 852 88201 345 612

984 89131 255 772 90292 525 91621 92507 842

93237 83 585 900 95662 709 98099 311 44 478

10399425 890 100240 586 101412 47 102930

849 99425 887 104045 658 831 98 105767 106459

819 915 97 107782 837 108083 113 109588 738

902 110268 722 23 842 111057 198 649 73 790

112426 966 113072 468.

141183 597 788 873 911 84 115111 305 791

849 116444 594 616 787 117040 276 607 118833

9119109 424 120296 121079 666 122044 123074

255 337 570 846 124116 710 126072 406 834 954

127484 573 84 993 128299 651 823 129097 149

247 88 89 130379 623 879 131107 90 539 132137

308 133721 134938 135259 673 939 138028 565

139433 760 140484 141137 240 86 142080 255

143170 549 985 144011 257 768 970 145088 275

558 661 146479 604 829 147105 496 588 148237

692 149384 633 796 861 70 150022 734 151270

687.

152797 153110 701 47 99 943 154237 360 539

740 155167 242 156195 216 926 157362 158774

159295 368 160329 161075 330 432 570 162181

689 163479 748 873 164391 449 165341 400 664

725 957 166322 784 861 168164 99 233 47 652 784

845 169543 672 929 170704 172155 209 55 781

935 173862 174272 402 658 175104 480 176205

625 938 177090 927 178012 271 179322 180197

785 181283 375 502 182022 342 515 183067 541

90 728 184106 296 774 995 185334 841 901 15

186317 662 187113 202 188013 284 366 946

189144 980 190296 414 971 191737 192777

193224 375 455 104111 839.

Po **50 zł** na numery:

76 662 99 702 45 940 1012 14 174 323 37 439

897 2085 439 40 890 937 3183 999 4581 759 968

5052 549 682 709 62 970 6088 562 7307 56 982

8509 746 812 9163 232 43 60 460 10029 49 62

65 919 11100 65 511 55 680 12095 13478 644 723

14028 142 440 72 546 675 792 827 48 82 15094

223 346 953 16854 17214 361 641 18652 19153

29141 417 520 695 99 729 20225 383 645 55 797 875

21046 259 22166 308 96 467 848 63 956 97 23197

796 845 59 914 24247 513 823 25241 529 806

Ogólnie wiadomo, że WIELE WYGRANYCH

948 26504 660 877 27047 181 376 597 600 22

750 987 28010 123 219 374 568 621 886 29222 370

428 30065 509 620 911 21 85 31479 534 907 17

33 32563 884 905 33154 707 876 34078 297 470

916 86 35439 325 711 44 80 913 19.

38176 360 472 838 39151 233 549 651 974

40432 51 569 684 702 41214 386 990 42177 200

44203 333 432 794 45001 7 650 46155 214 16 396

798 47336 49412 95 638 723 50476 51084 436 860

52046 343 602 53218 72 332 491 775 80 95 814

64 54461 642 98 55046 691 794 56230 435 67 775

349 57184 283 416 697 815 58074 117 394 461

563 850 76 977 59355 462 595 716 36 60165 513

704 909 45 61044 188 270 62131 864 63072 64286

401 65310 536 67136 645 869 92 68489 506 69137

346 607 825 70049 218 33 487 820 39 923 71626

862 72174 672 73418 20 74118 323 666 75238 516.

76146 77011 220 699 717 78380 497 553 849

977 79035 40 105 542 58 676 80036 290 653 881

81644 66 743 857 900 79 82042 510 83250 329

94 576 654 84123 91 207 345 55 54. 943 85085

331 530 98 696 80453 99 752 87238 509 88623

31 715 89083 858 66 964 90027 121 508 893

91016 142 92105 29 209 17 365 511 619 93130

215 588 651 936 94202 421 693 857 72 95322 413

32 547 756 96355 582 722 826 927 97094 602

793 911 98288 367 981 99117 18 223 426 522

91 100253 485 625 59 101017 23 94 879 102047

310 582 103981 104193 508 29 815 90 105063

209 661 704 106112 70 107063 573 643 800

108173 80 786 109051 59 98 833 906 110069

111294 552 57 937 112982 113086 92 258 752

80 851.

114030 64 212 979 115063 160 341 572 116058

425 28 687 904 117341 97 790 118396 119111

210 97 899 422 120251 339 491 566 121778 810

122259 331 432 503 83 716 830 960 123221

124029 763 125061 368 99 897 126095 447 601

929 127989 128000 5 129122 486 130592 882

131310 632 132079 395 420 133040 810 134064

165 434 98 619 862 135073 157 345 696 706 925

136743 48 137643 990 138330 523 93 876 908 33

139660 140148 383 494 626 60 974 141434 86

645 142294 391 477 766 961 143554 93 906 64

144467 565 659 145110 87 95 276 316 753 897

950 146169 203 88 355 442 701 60 71 922

147090 210 927 148065 706 811 54 149095 145

150244 78 87 151803 10.

152771 916 153102 20 512 717 982 154001

82 652 951 155326 756 156000 645 703 157026

520 158137 346 476 800 159014 569 991 160521

161210 80 93 163744 876 164117 34 252 354 881

165668 166095 517 167256 506 645 845 951

168023 544 757 821 169232 460 726 841 170036

175 472 171046 67 462 615 83 700 172073 545

636 809 71 912 173296 548 764 174505 175636

55 911 176263 364 414 177055 575 178026 48

414 894 179244 572 982 180435 534 52 668

181461 86 857 182190 498 502 22 634 868

183054 265 579 639 959 184057 124 299 386

763 807 9 931 185184 572 927 186001 111 237

834 188298 905 17 189147 459 91 632 91 929 43

88 190016 134 47 478 191130 227 192298 818

193372 194023 591 744 943.

CIĄNIENIE DRUGIE.

Po **150 zł** na n-ry:

56 1523 36 816 2815 96 3755 888 4218 6284

7300 816 9711 12097 133 644 13023 538 886

14319 874 975 15040 16815 2197

We wtorek, dnia 17 marca 1936 r., zmarł o godz. 6,15 wieczorem, po krótkich cierpieniach, opatrzony Olejami św., w 58 r. życia, najukochańszy i nigdy niezapomniany nasz brat, szwagier i stryjek, s. p.

Władysław Robiński

Eksportacja do kościoła i złożenie zwłok do grobowca rodzinnego odbędzie się w sobotę, 21. bm. o godz. 10 w Kórniku.

W nieutulnym żalu
bracia z siostrą.

ng 7852

Bilans Konsumu Urzędników Polskich Spółdz. z ogr. odpow. z dnia 31 grudnia 1935.

Aktywa		Pasywa	
1. Kasa	1.724,46	1. Udziały	47.781,66
2. Banki	179,12	2. Fundusz Zasobowy	57.424,41
3. Papiery wartościowe	2.880,—	3. Rezerwa Specjalna	124.141,17
4. Towary	32.147,49	4. Wierzyciele	21.778,62
5. Dłużnicy	23.533,95	5. Kaucje	4.135,42
6. Ruchomości	1,—	6. Niepobrana dywid.	1.560,20
7. Wozy i uprząże	1,—	7. Zysk w roku bieżącym	4.143,13
8. Konie	1,—		
9. Maszyny	1,—		
10. Udziały w Piekarni	200.000,—		
11. Sumy Przechodnie	495,59		
	260.964,61		260.964,61
Nakłady i Straty		Rachunek Zysków i Strat	
1. Nakłady:		1. Zyski	
a) Pensje	41.100,86	a) na wypięku pieczywa	45.380,92
b) Koszty Handl.	10.813,30	b) na towarach kolonialnych	13.510,55
c) Podatki	5.920,61	c) na materiałach opałowych	3.263,80
2. Odpisy na dłużnikach	556,80	2. Procenty	379,43
3. Zysk w roku bieżącym	4.143,13		
	62.534,70		62.534,70

dg 1175

Zarząd: (→) Śliwiński (←) Marczykowski.

Najlepszą lokatą kapitału

są inwestycje budowlane i przemysłowe na terenach Gdyni. Pisemnych informacji udziela: **Gdynskie Biuro Informacyjno-Budowlane. Poradnia dla budujących — Biuro projektów i kalkulacji, Gdynia, Ant. Abrahama 28, tel. 32-88, ng 7453**

Uchwała. W sprawie upadłościowej nad majątkiem Banku Przemysłowców Sp. Akc. w Poznaniu, wyznacza sąd termin na dzień 30 marca 1936 r. godz. 9 w gmachu sąd. sędzi. pokój 1 celem: 1) ustalenia dodatkowo zgłoszonych wierzytelności, 2) odebrania sprawozdania od zarządców masy. Poznań, dnia 14 marca 1936. Sąd Grodzki. ng 7148

CZEKOLADA A. PIASECKI S. A.

Pg 2980-70,30

DUCH NIGDY NIE ZAWODZI!!!

Zapodaj posiadany Nr. losu, na jaki obecnie grasz Jasnowidzowi Psycho-Grafologowi ABDEL-HANIMOWI, człowiekowi o światowej sławie, a on rozwiąże Ci problem tajemnicy posiadanej przez Ciebie Nr. losu, oraz odgadnie Ci, czy wygrasz na ten los w bieżącej loterii i wprowadzi Cię na Nowy Tor Życia, powie co zrobić, aby uniknąć szkód, jak zdobyć miłość pożądaną osobę, czy otrzymasz awans w sprawach spadkowych, kradzieży, odnalezienia skarbów, odzwyczajania od nałogów, wyłożenia snów, jak również opracowuje dokładne analizy grafologiczne, astrologiczne i wypracuje Ci dokładny horoskop na przyszłość. Zwraca się uwagę, że Jasnowidz ABDEL-HANIM jest w stanie wyświetlić najbardziej zawiłe sprawy, na co dowodem jest to, że codziennie otrzymuje niezliczoną ilość podziękowań. Należy nadesłać dokładną datę urodzenia, dokładny adres i załączyć 80 gr. znaczkami na koszt przesyłki. Ogłoszenia załączyć. Adresować: Jasnowidz ABDEL-HANIM, Lwów, 15, ul. Cerkiewna 18. ng 7806

MARECKIEGO cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. **Fabryka Cukrów St. Marecki** Poznań, ulica św. Wojciecha 28, ng 7270

NAJKRÓTSZE FORTEPIANY dług. 138 NAJLEPSZE PIANINA dostarcza po niskich cenach i na dogodnych warunkach **B. SOMMERFELD, POZNAŃ, ul. 27-go Grudnia nr. 15.** ng 6813

PAMIĘTAJCIE o czyszczeniu swej garderoby wiosennej
Pierwszorzędne wykonanie! Ceny niskie! Szybka dostawa!

Farbiarnia-Proebstel
ul. Podgórna 10 ul. Dąbrowskiego 12
„ Strzelecka 1 „ Fr. Ratajcza 34
Pg 29712-11.48/9 „ Kraszewskiego 17

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 023, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Kamienicę
komfortowa, śródmieście, dochód 9 500 sprzedam 15 000. Oferty tylko reflektantów Kurjer Poznański zdg 23 340

Willka
czteropokojowa, Swarzędz 11 000. Szwajcarska 14, 4, 3-5. zdg 23 485

Parcele
budowlane koło Rynku Łazarzskiego sprzedam „Tri“ S. A. Poznań, ul. Łukaszewicza 11 telefon 63-05. dg 1165

Puszczkowo
ogród uroczony położony opłotowany 4 000 metrami sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 336

Kamienica
II ptr. 8 lokatorów 3-2 pokojowe, ogród 2 morgi, woda, światło w Zabikowie, cena 22 000 — sprzedam. Zielka, Górna Wilda 54, telefon 70-11. zdg 23 398/9

Kamienica
nowa oplocowanie 15 procent wpłaty 34.000, amortyzacji 36.000.

Willa
komfortowa 14.000. Jasieński, Szewska 9 — 9. zdg 23 641

Sprzedam
wille niewykończoną Behringa 4, przy Alejach Hetmańskich. zdg 23 622

Parcela
400 m² przywłaszczeniem, rysunek 2 500, Dom Złocień, Poznań, Szkolna 12. zdg 23 699

Wille
komfortowa, mieszkania czteropokojowe 60 000 sprzedam „Dom Złocień“, Poznań, Szkolna 12. zdg 23 698

Wille
dwumieszkańkowa sprzedam. — wpłaty 26.000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 23 586

Zamienie
gospodarstwo w Poznaniu na kamienicę czynszową w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 716

2. PIENIĄDZ

Kupię
akcje Brzeskauto. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 23 390

Wyjeżdżam
zagranicę oddam za bezcen przedsiębiorstwo zaprowadzone. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 700

4. OSOBISTE

Kostjumy komplet!
płaszcz, suknie wykwiłtnie, garnio na miarę. System warszawsko-wiedeński

Salon Mód Gałązki
Wrocławska 19, II p., front. zdg 23 263

Masażystka
dłpłm. H. Giernatowska obecnie Skarbowska 17, m. 4. zdg 22 354

Wstęp do Webera, gdy **śniadać**
masz ochotę, zapłacisz groszy **siedemdziesiąt pięć.**
Nowa 4. ng 7212

Proszę przyjść i przekonać się
że już za zł 450 kupi Pani słomkowy kapelusz. „Ines“, Piekary 22/23. Pg 3226-11,97

P. Władzia fryzjerka
św. Marcina 24 pracuje obecnie w fryzjerni K. Izdebski, Al. Marsz. Piłsudskiego 5, naprzeciw Hotelu Britania. zdg 23 562

7. SPRZEDAŻE

Tanio
antyki, saloniki mahoniowe, brzożowe. Witt, Szkolna 3. zdg 19 162

Norton
używany 600 ccm model 1936 górnopowozowy 11 tys. km w najlepszym stanie. Fonoradio, Piłsudskiego 7. zdg 22 807

Pilę taśmową
w wadze ciężkiej, prawie nowa korzystnie sprzedam. Wiadomość telefon 78-24. dg 860

Tapczany
najnowsze fasony, leżanki. Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3246-54,139

Drzewka czereśniowe
15 000 sztuk wysokopienne, silne, zdrowe i dobrze ukoronowane w najlepszych odmianach 100 szt. 80 zł poleca St. Dulat, ogrodnicstwo Wolsztyn. dg 1131

Narybek karpia
jednoroczny, znany dobrej rosnący. Dostawa w naszych beczkach. Informacji udziela Ulrich leśniczy Muchocin poczta Miedzychód. zdg 22 949

Amerkańskie biurko
żaluzyjne. Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3247-54,138

Kapelusze męskie, damskie
najnowsze modele — kolory, fachowo przefasonuje, czyści chemicznie **najkorzystniej**
„Kapelusz“, Powaleński i Ska. 27 Grudnia 2. dom ozdobowy. zdg 23 000

Szafa
łóżko, nocny stolik, leżanka, łóżeczko dziecięce metalowe, — Wierzbiciele 36/38. Pg 3249-54,136

Opony samochodowe
dostarcza **najkorzystniej „Wulgum“**
A. Kwiatkowski Poznań, Wielkie Garbary 8, telefon 18-64. — Przedstawicielstwo na wojew. poznańskie opon gum pełnych i półpneumatyków.

Pirelli
Posiadamy na składzie opony „Stomil“, „Michelin“, „Dunlop“, „Englebert“, „Firestone“, Akcesoria, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Własna prasa hydrauliczna. **Protektownia.**
Nakładamy na jeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Zadzajcie cennik. **Ng 2580-5,59**

Nowoczesny gabinet
męski 390.— Świetosławska 10 — (Jezuicka). Pg 3250-54,148

Materiały
z rozbiórki kantorku i szop przy ul. Szczanieckiej oddamy za robocizne i doplate. Zgłoszenia pisemne do Kurjera Poznańskiego pod zdg 23 086

Acordeon
nowy, bez głosu sprzedam. Trafalski, Gniezno, Zielony Rynek 8 ng 7824

łóżka
od 9.— Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3251-54,147

Podłogi
kresowe heblowane belki, kantówki sprzedaje niżej konkurencji Pawlak, składowa Hartwig. zdg 21 675

Tapczany — fotele
leżanki, gwarantowanej jakości, najkorzystniej. Wrocławka 13. dg 1058

Stołowy kredens
masywny dąb tylko 45.— Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3252-54,146

Rury
kanalizacyjne, wodociągowe najtaniej. Koska, Dominikańska 5. Ng 6813

Piecy
wanny kąpielowe najtaniej. — Koska, Dominikańska 5. Ng 6814

Szafy
do garderoby od 15.— Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3253-54,145

Maszyna do pisania
„Demountable“ prawie nowa z 15 cm wałkiem i normalnym wałkiem korzystnie na sprzedaż. — Biuro „Rekord“, Pierackiego 10. zdg 23 397

Pianino
Focha 47 a — 2. zdg 23 391

Zadziwiająca okazja **kasa National**
tylko 30.— Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3254-54,144

Tokarnię
nowa 1 mtr. na pryzmach sprzeda tanio „Hatech“, Marcina 65. zdg 23 523

„Meble W. Paetz“
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wyprawa na Targach Międzynarodowych. dg 1166

Dębowy gabinet
męski solidne wykonanie. Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3255-54,143

Restaurację
z wyszynkiem wódek sprzedam. Objąć można z dniami 1 kwietnia. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 479

Kolonjalkę
mieszkaniami sprzedam zaraz. — Adres Kurjer Pozn. zdg 23 482

Tombak samowar
jak nowy. Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3256-54,141

Wiertarka
ręczna, stojąca tania. Fabryczna 13, m. 11. zdg 23 513

Porcelana
serwisy, kryształ, dywan, linoleum, radio różne. Chelmońskiego 18 — 6. zdg 23 439

Kasa National
z gwarancją. Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3257-54,154

Kolonjalkę
mieszkaniami, meblami (jadalke) tania. Adres Kurjer Poznański zdg 23 461

Skład
pieczywa nabiabu z pokoitkiem zaprowadzony sprzedam 400 złotych ul. Masztalarska 5a. zdg 23 497

Stojący zegar
„Beckera“ tania Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3258-54,156

Piekarnia
z urządzeniem, koł i wóz reklamowy, dobrze prosperująca z powodu starości na sprzedaż. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 499

Skład
towarów krótkich sprzedam epowodu choroby. M. Focha 159. zdg 23 425

Brylantowy
pierścień sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 385

Fiat 509
czteropokojowy, otwarty, bardzo starannie utrzymany sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 384

Urządzenie
nadające się dla składu towarów żywnościowych i dla każdej innej branży tania do nabycia. — Półwiejska 30, skład 4. zdg 23 365

Warsztat
tokarsko-slusarski, całkowity na sprzedaż. Św. Marcina 56, — m. 36. zdg 23 375

Skład
kolonialny dobrze prosperujący z magłem 2 pokoje z kuchnią tania sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 23 443

Piekarnia kawiarnia
okazycznie do nabycia. Adres wskaże Stolarnia, Wielkie Garbary 39. zdg 23 451

Młyn
wodny specjalna kaszarnia, zaprowadzone, dostawy wojskowe, wydzierżawie. Motor ropny 80 koni jak nowy sprzedam. Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 23 532

Motocykl
5 ccm. tania sprzedam. Dąbrowskiego 97, obejmę od 12—18. zdg 23 530

Karbolinum
prawdziwe, żywiczne poleca jedynie. „Hatech“, Marcina 65. zdg 23 524

Urządzenie
składowe, regał, stół składowy i gablotka dla każdej branży. — Kwiatowa 10, stolarnia. zdg 23 518

Oczeczotowa **sypialnia**
solidne wykonanie 450.— Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3261 54,152

Radio
baterijne. Ratajcza 26 — 17. zdg 23 555

Pralnie
prasowniane z mieszaniem, dobrze zaprowadzona sprzedam tania zaraz. Adres Kurjer Pozn. zdg 23 554.

Sprzedam
urządzenie składowe, kasę rejestracyjną, Piekarnia Cukiernia Focha 72. zdg 23 545

Rzeźnictwo
mieszkaniami zaprowadzone — dzierzawa tania, najruchliwsza ulica, sprzedam Szymczak, Marszałka Focha 39. zdg 23 728

Platforma
30 ctr., jak nowa. Poznańska 18. zdg 23 708

Probiernia - winiarnia
pełen wyszynk, śródmieście do objęcia trzy tysiące. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 707

Meble
różne na sprzedaż. Śniadeckich 4—9. zdg 23 599

Młoda
dziewczyna z dobrej rodziny szuka posługi do wszelkiej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 411

Posady
do wszelkich prac lub dzieci poszukuje z prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 408

Bufetowa
ekspedjentka poszukuje jakiegokolwiek posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 406

Praktyki
biurowej bezpłatnej lub za małym wynagrodzeniem poszukuje panią z szkołą handlową i kursami maszyn i stenografii. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 23 396

Dziewczyna
do wszystkiego długoletniemi świadectwami szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 395

Dziewczyna
do wszystkiego gotowaniem, długoletnie świadectwa szuka posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 394

Księżkowa
pilna, obowiązkowa, praktyka, pisaniem maszyn, niemieckim, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 576

Małopolanka
szuka posługi lub na stałe, kocha dzieci, zna życie, robotki zaraz lub 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 589

Ogrodnik
pszczołarz, 13 lat praktyki, pracował w większych ogrodach handlowych, majatkowych, z dobrymi świadectwami poszukuje posady od 1 kwietnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 581

Nauczycielka
wychowawczyni pozwolenie, życie, francuski zamieszkała w Poznaniu, mały dzieci do 15 lat mies. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 578

Szofer - służący
starszy, bezdzietny szuka posady zmotowanego, samotnego. Agencja Kurjera Pozn., Jarocin. ng 7838

Paniąka
szuka posady lub jakiegokolwiek pracy zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 676

Kuchmistrz
poszukuje posady od dworu lub pensjonatu, posiada długoletnie bardzo dobre świadectwa, 4 lata w Paryżu u Ledoyena. Zgłoszenia Zygmunt Wieclawski, Długa Gołsina pow. Obornik. zdg 23 672

Praktykanta
posady poszukuje od zaraz narodowca uczciwego, dzielny, zamierzony w swym zawodzie. Możliwie na większym majątku. Łaskawe zgłoszenia przyjmują sekret. pow. Str. Nar. Poznań, św. Marcina 65. dg 1171

Gospośnia
poszukuje posady najchętniej do jednej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 536

TEATRY
TEATR POLSKI: Środa, 18. 3. „Stare wino”.
Czwartek, 19. 3. „Zburzenie Jerozolimy”.
TEATR WIELKI (Opera):
Środa, 18. 3. „Eugenjusz Onegin”.
Czwartek, 19. 3. Teatr nieczynny.
Piątek, 20. 3. „Aida” z wyst. Adeliny Korytko-Czapkiej.

KINA
Poznań, Środa, 18. 3.
ALKAZAR: „Nowi ludzie”.
APOLLO: „Pod białym kołnierzem”, „Pepi”.
CORSO: „Serce Olbrzyma”.
GONG: Audjencja w Ischlu GWIAZDA: „Indyjscy Piechurzy”.
METROPOLIS: „Czarne oczy”.
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Mała młodziaka” oraz nadprogram kolorowy.
RENAISSANCE: „Papua”.
SŁONCE: „Złotowłosa brzdąc”.
SFINKS: „Raj na ziemi”.
ŚWIT: „Bunt zwierząt”.
TECZA-Lazarz: „Paniąka z Poste-restante”.
TECZA-Wilda: „Sen nocy letniej”.
WILSONA: Ostatni sygnał.

Kuchmistrzynie
na majątek, zna pierwszorzędne pieczenie ciast i dobre gotowanie liczy lat 32, szuka posady od 1. 4. 36. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 273

Biuralistka
pisząca biegle na maszynie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 732

Pokojowa
dobremi świadectwami szuka posady na ochotniej do hotelu lub pensjonatu. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 704

Zł 500
kaucji bankowej, posada portjera stróża lub imkasanta. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 477

Sierota
do wszelkich prac szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 484

Paniąka
lat 17 pól, inteligentna uczciwa, szuka posady do dziecka dwuletniego od zaraz lub od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 474

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 475

Drzewiarz - tartacznik
młody szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 350

Przedstawicielstwa
na Poznań (Województwo) i Pomorze przyjmie rutynowany kupiec branży włókienniczej, trykotowej, konfekcyj, zaprowadzony od kilku lat. Pisma, referencje, ewentl. posada kienownika. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 463

Służąca
samodzielną gotowaniem, sumienna, szuka posady od 1. 4. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 23 473

Paniąka
sierota z kilkoletnią praktyką poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 452

Dziewczyna
uczciwa szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 454

Dziewczyna
starsza szuka posady z dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 455

Pracząca
szuka prania w lepszym domu. — Pierze bardzo czyste. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 456

Kawaler
lat 23, zdrowy, silny, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 491

Gospodyni
samodzielną poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 498

Bezpłatnie
maszynistka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 500

Panna
umiejąca szyć szuka jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 501

Poszukuje
posługi lub pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 502

Uczeń
szwajski, dobrej rodziny, z prowincji szuka posady na całkowite utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 432

Górka rzeźnika
poszukuje posady składzie rzeźnickim. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 382

Pielęgniarka
z 20 letnią praktyką poszukuje posady na pierwsze 3 miesiące do noworodka. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 377

Była
wychowawczyni, lat 21, krawcowa przyjmie posade, pomocy pani domu, wychowawczyni, towarzyski. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 444

Syn
porządnych rodziców poszukuje posady jako uczeń krawiecki. — Pawletta, ul. Łęczycka 15. zdg 23 445

Paniąka
z prowincji poszukuje posady do dzieci lub pomocy pani, zna życie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 448

Wychowawczyni
dobre świadectwa, praktyka, szczerą szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 535.

Kelner
z kaucją, rzutki, dobrej prezencji przyjmie posade chętnie wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 519.

Biuralistka
pisząca na maszynie przyjmie posade małym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 542.

Paniąka
sierota lat 16 przyjmie posade. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 541.

Krawcowa
szuka posady, wykonuje garderobę damską, dziecięca poza dom i wieś. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 540.

Czeladnik
piekarski z dobrą praktyką szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 423/4

Pełny
sierota wojenny lat 16 szuka nauki w jakimkolwiek zawodzie. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Koło Poznań, ul. Kozia 8 tel. 29-94. zdg 23 629/30

Ogrodnik
10 lat praktyki dobre świadectwa, poleca a przyjmie posade. Wymagana skromnie. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn., Wronki ng 7848/9

Bednarz
dzielny poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 648

Szukam
posady do dzieci i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 628

Zaprawy do zboża
ZIARNIK
USPULUM
GERNUSAN
ng 7 836
Przez niestosowanie zapraw zeszlóczona susza spowodowała wielkie straty. Zabezpieczcie się w tym roku
J. Czepczyński
Drogerja Universum Ratajczaka 38 Centralna Drogerja Stary Rynek 8

Uczciwa
paniaka ze wsi szuka posady do dzieci lub lepszego naństwa. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 604

Dziewczyna
inteligentna szuka posady z gotowaniem do dwóch lub jednej osoby od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 696

Dziewczyna
do wszystkiego z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. 4. najchętniej do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 695

Posługaczka
szuka posługi przed lub popołudnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 683

Młoda
posługaczka poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 681

Uczeń
piekarski prowincji, 2 lata praktyki, znający prace przy piecu piernym, chciałby się dowieść K. Jackowski, Poznań, Słusarska 2, m. 5. zdg 23 730

Paniąka
szuka posady do dzieci lub samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 598

Krawcowa
w dom szuka posady 1.50. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 296

2
dzielni maszyniści, palacz oraz ceglarz szukają posad w cegielni z pełną gwarancją. Łask. oferty Kurjer Poznański zdg 22 450

Dziewczyna
czysta, uczciwa, poszukuje posady do wszystkiego, gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 953

500,—
kaucji za jakakolwiek posade. Of. Kurjer Poznański zdg 1 153.

Pokojowa
z prasowaniem przyjmie posade od 1. lub 15. miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 163

Zdrowa
uczciwa paniąka poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 154

Absolwentka
Szkoły Handlowej szuka posady do biura lub składu. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 039

Stenotypistka
biegła poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 040

Dziewczyna
z prowincji, uczciwa, z całokształt gotowaniem poszukuje posady od zaraz lub od 1. 4. 36. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 113

Pracząca
sumienna, uczciwa poszukuje prania po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 057

Woźnica
uczciwy z kaucją szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 033

Mam
7 klas gimnazjum poszukuje pracy biurowej za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 073

Młoda
bardzo uczciwa szuka posady do wszystkiego skromnie gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 080

Pracząca
czysta, silna szuka prania uprzątnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 081

Kucharka
restauracyjna samodzielna, oszczędna z dobrymi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 098

Gospodyni
poszukuje posady od 1 kwietnia, dobrem gotowaniem chowem drobiu. Zgłoszenia Mroskowiak, Kostrzyn. zdg 23 099

27. WOLNE MIEJSCA
Pomocnik
krawiecki, wprawny na konfekcję męską zaraz potrzebny. Zgłoszenia Wiśniewski, Poznań, Długa 4, m. 20 zdg 23 546

Rutynowanych ekspedjentek
z branży cukierkowej i czekolady poszukuje wielka instytucja. Warunek kaucja. Reflektuje się tylko na silny przystojny i młodsze. Zgłoszenia wraz z odpisami świadectw i fotografii prosimy skierować Kurjer Poznański zdg 23 160

Uczeń
zegarmistrzowski z lepszej rodziny potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 415

Kucharka
dobrem gotowaniem, pieczeniem potrzebna 1. 4. majątek, wymagania, świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 341

Ekspedjentka
do samodzielnego prowadzenia składu towarów krótkich potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 406

Korespondenta handlowego
do lat 26, poszukuje poważnego przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowego. W ofertach należy podać wiek, wykształcenie oraz odbyta praktykę. Zgłoszenia kierować do Kurjera Poznańskiego pod zdg 23 470

Praktykant (ka)
zdolna. Adres Kurjer Poznański zdg 23 457

Dentystka
szkolna w Poznaniu kilka godzin tygodniowo. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 373

Ekspedjentka
zdolna, znająca niemiecki potrzebna. „Ozdoba”. Porcelana szkło, kryształ. św. Marcin 4. zdg 23 372

Bufetowa
kelner z kaucją na sezon letni, miejscowość letniskowa. Zgłoszenia pilne Kurjer Poznański zdg 23 367

Emulsja „Erbe”
z tranu norweskiego
zawierającego 500 jedn. Witamin A
i 250 „ Witamin D

Fryzjer
trwała wodna potrzebny. Olejniczak, Wielka 9. zdg 23 701

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz. Piątkowski, św. Marcin 31. zdg 23 685

Cukiernik
dobry fachowiec kawaler potrzebny od 1. 4. 36. Kawiarnia Centralna, Leszno. zdg 23 684

Poszukuje
kasjerki na wieś. Wymagana znajomość książkowości szumana, spraw ubezpieczeniowych, początkowych, sołectwa. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 23 575

Fryzjerka
potrzebna. „Venus”. Wrocławska 37, wejście Golebia. zdg 23 620

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz. Maleckiego 36, m. 7. zdg 23 605

Praktykanta
handlowego z ukończoną szkołą handlową średnią poszukuje poważnego przedsiębiorstwa przemysłowego w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 1168

Pomocnik ogrodnicy
dobry fachowiec, specjalista w szkółkarstwie i bylinach z dłuższą praktyką, zaraz potrzebny. Zgłoszenia z podaniem referencji — od adr. P-a B. Hozakowski, Toruń, Mostowa 28. dg 1169

Fryzjerka
potrzebna. Mylna 6. zdg 23 655

Fryzjer
zaraz. Staszica 5. zdg 23 654

Prasowaczka
potrzebna do pralni. Hain, Focha 28. zdg 23 550

Marszantki
potrzebne. Hain, Sapieżyński 1, Focha 28. zdg 23 549

Bezpłatnie
przyjme uczennice krawieczki w jednoroczną naukę, Salon mód św. Marcin 66/67 m. 17. zdg 23 543

Ekspedjentka
z branży obuwia potrzebna. Stary Rynek 27/8. zdg 23 638

Młodszy
praktykant lat 16—20, uczciwy potrzebny, doprobierci zaraz. Zyciorze, świadectwa. Zgłoszenia St. Rynek 4, I piętro. zdg 23 634

Krawiecki
pomocnik młodszy potrzebny. 27 Grudnia 18 — 7. zdg 23 537

Krawczyński
w dom, garderoba dziewczęca. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 534.

Dziewczyna
praniem bez spania. Wielka 16 — 3. zdg 23 531

Służąca
potrzebna. Zgłoszenia K. Gasiorowska, Kraszewskiego 3, skład kapeluszy. zdg 23 567

Ekspedjentka
do składu pieczywa lub kawiarni, siła fachowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 421

Humor zagraniczny

Przezorny mąż.
— Kucharka zachorowała, dzisiaj muszę sama gotować obiad. Co ci mam przygotować?
— Pudełko sardynek, trochę wotobianki, sera i owoców. („London Opinion”). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc marzec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,42, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 80 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potoczными 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 15.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek (tuiste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wkutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149